

Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Akademik Çalışmaların Bibliyometrik Analizi (Bibliometric Analysis of Academic Studies on Stakeholders in Rural Tourism)

* Eda ÇOBAN¹ , Emre Ozan AKSÖZ^b , Seda ÇOBAN^c

^a Afyon Kocatepe University, Institute of Social Sciences, Department of Tourism Management, Afyonkarahisar/Turkey

^b Anadolu University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, Eskişehir/Turkey

^c Anadolu University, Institute of Social Sciences, Department of Tourism Management, Eskişehir/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi: 25.08.2021

Kabul Tarihi: 03.11.2021

Anahtar Kelimeler

Bibliyometrik analiz

Kırsal turizm

Paydaş

Öz

Bu çalışmada, kırsal turizmde paydaşları konu alan ulusal akademik çalışmaların çeşitli parametreler doğrultusunda bibliyometrik özelliklerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, toplam on yıllık süre içinde konu ile ilgili 04.08.2021 tarihine kadar yayımlanmış 89 adet akademik çalışma araştırmaya dahil edilmiştir. Bu kapsamda, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ), Google Scholar (Google Akademik), DergiPark, Academia.edu ve Researchgate veri tabanlarında taranmıştır. Tarama, “kırsal turizm”, “kırsal turizmde paydaşlar”, “kırsal turizm ve yerel halk”, “kırsal turizm ve seyahat acentaları”, “kırsal turizm ve oteller”, “kırsal turizm ve yerel yönetim”, “kırsal turizm ve sivil toplum kuruluşları” anahtar kelimeleriyle gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda, konu ile ilgili yayımlanan akademik çalışmaların en fazla makale türünde olduğu, çoğunlukla nicel araştırma yöntemi kullanılarak hazırlandığı ve çalışma konularının genellikle yerel halkın kırsal turizm ile ilgili tutum, bakış açısı ve algılarını belirlemeye yönelik olduğu tespit edilmiştir.

Keywords

Bibliometric analysis

Rural tourism

Stakeholder

Abstract

In this study, it is aimed to reveal the bibliometric features of national academic studies on stakeholders in rural tourism in line with various parameters. For this purpose, 89 academic studies published until 04.08.2021 on the subject in a total of ten years were included in the research. In this context, it was searched in the databases of the Higher Education Council National Thesis Center (YOKTEZ), Google Scholar, DergiPark, Academia.edu and Researchgate. Scanning, "rural tourism", "stakeholders in rural tourism", "rural tourism and local people", "rural tourism and travel agencies", "rural tourism and hotels", "rural tourism and local government", "rural tourism and civil society organizations" keywords. As a result of the study, it has been determined that the academic studies published on the subject are mostly in the type of articles, they are mostly prepared by using the quantitative research method, and the study subjects are generally aimed at determining the attitudes, perspectives and perceptions of the local people about rural tourism.

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

* Sorumlu Yazar

E-posta: eda.coban@hotmail.com (E. Çoban)

DOI: 10.21325/jotags.2021.908

¹ 100/2000 YÖK Doktora Bursiyeri

GİRİŞ

Dünyada son dönemlerde yaşanan ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmeler turizm sektöründe bazı değişimlerin yaşanmasına neden olmuştur. Bu değişim deniz, kum ve güneş gibi sahil kesimlerine yayılan geleneksel ve klasik kitle turizmi ile şehir turizminin çevre ve sosyal yapı üzerinde yarattığı olumsuz etkiler nedeniyle alternatif turizm türlerini gerekli kılmıştır (Akoğlan Kozak & Bahçe, 2012, s. 96). Özellikle son yıllarda doğal yaşama ve kırsala olan ilginin artması nedeniyle geleneksel turizm türlerinin alternatifi ya da tamamlayıcısı olarak gün geçtikçe önemi artan ve doğal kaynaklara dayalı bir turizm türü olan kırsal turizm kavramı ortaya çıkmıştır (Uçar vd., 2017, s. 6). Avrupa Birliği tarafından yapılan bir çalışmada kırsal turizm; *“tarımsal ya da yerel değerlerle iç içe bulunarak hoşça zaman geçirmek amacıyla olan turistlere, beklentileri doğrultusunda konaklama, yiyecek içecek ve diğer hizmetleri veren küçük ölçekli işletmelerin yer aldığı küçük yerleşimlerde gerçekleştirilen faaliyet bütünü”* şeklinde tanımlanmaktadır (European Commission [EC], 1999, s. 151).

Kırsal alanların korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı sağlanması noktasında paydaşların önemli bir yere sahip olduğunu söylemek mümkündür. Son yıllarda özellikle yerel halkın kırsal turizme yönelik tutum ve algılarını belirlemeye yönelik olarak gerçekleştirilen akademik çalışmaların sayısı artmaktadır. Bu durumun nedeni ise yerel halkın turizm sektörünün en önemli paydaşlarından biri olarak değerlendirilmesi ve turizmin planlanması ve gelişiminde en etkili unsurlardan biri olarak görülmesidir (Ayazlar, 2017, s. 56). Yerel halkın yanı sıra diğer tüm paydaşların kırsal turizm faaliyetlerine ilişkin akademik çalışmalar yürütülmeye devam etmektedir. Bu bağlamda, kırsal turizmde yerel halk başta olmak üzere turistler, girişimciler ve sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlara yönelik yürütülen çalışmaların bibliyometrik profillerinin ortaya konulması önemli bir araştırma problemi olarak ortaya çıkmaktadır.

Bu çalışma, kırsal turizmde paydaşları konu alan ulusal akademik çalışmaların çeşitli parametreler doğrultusunda bibliyometrik özelliklerinin ortaya çıkarılması amacıyla gerçekleştirilmiştir. Alanyazın incelendiğinde kırsal turizm alanında yapılan akademik yayınların bibliyometrik özelliklerini ortaya koyan çalışmaların (Alımanoğlu & Ayazlar, 2017; Bozok vd., 2017; Gül & Gül, 2018; Albayrak & Tüzünkan, 2020) gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Ancak, kırsal turizmde paydaşları konu alan akademik çalışmaların bibliyometrik özelliklerini incelemeye yönelik herhangi bir çalışma henüz alanyazına kazandırılmamıştır. Bu bağlamda, yapılan bu çalışma alandaki boşluğu doldurması ve ilgili alanyazına katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

Kavramsal Çerçeve

Bibliyometri Analizi

Herhangi bir bilim dalı ile ilgili hazırlanan her türlü yazılı literatürün belirli dönemlerde incelenmesi, ilgili bilim dalındaki gelişmelerin ortaya konulması açısından önemlidir (Kozak, 2001, s. 26). Başka bir deyişle, belirli bir alanda gerçekleştirilen çalışmaların toplu olarak incelenmesi, hem geçmiş eğilimlerin hem de geleceğe yönelik yol haritasının ortaya konularak bilimsel sürecin izlenmesi açısından önemlidir (Aksöz & Yücel, 2020, s. 4). Bu nedenle belirli bir alandaki literatürün gelişiminin ortaya konularak ileride yapılacak olan çalışmalara yol haritası oluşturulmasında bibliyometri analizinden yararlanılmaktadır (Aydın, 2017, s. 24).

Bilgi kaynaklarına niceliksel yöntemlerin uygulanması işlemi olan bibliyometri alanındaki ilk çalışmalar, 1920 yılından önceye dayansa da (Forsman, 2008'den akt. Zan, 2012, s. 15) bibliyometri kavramı ilk kez 1969 yılında

Alan Pritchard tarafından kullanılmıştır (Broadus, 1987, s. 373). Pritchard (1969) bibliyometriyi, “*matematik ve istatistiksel yöntemlerin kitaplara ve diğer iletişim araçlarına uygulanması*” olarak tanımlamaktadır (Pritchard, 1969, s. 349). Bir başka tanımda ise bibliyometri, “*belirli bir alanda belirli bir dönemde ve belirli bir bölgede kişiler ya da kurumlar tarafından üretilmiş yayınların ve bu yayınlar arasındaki ilişkilerin sayısal olarak analizi*” şeklinde ifade edilmektedir (Ulakbim, 2021). Bilimsel iletişimin yapısını ve sürecini incelemek için güçlü bir dizi yöntem ve önlem sunan bibliyometri analizi (Borgman & Furner, 2002, s. 4) ile belgelerin ya da yayınların belirli özelliklerini analiz ederek bilimsel iletişime yönelik çeşitli bulgular elde etmek mümkündür (Al & Coştur, 2007, s. 144; Al vd., 2010, s. 2). Bibliyometri çalışmaları, bilimsel araştırmaların, yazar, konu, atıf yapılan yazar, atıf yapılan kaynaklar gibi verilerin istatistiksel olarak incelenmesi ile ilgilenmekte ve ulaşılan istatistiksel sonuçlar doğrultusunda belirli bir disipline ait genel durumun ortaya konulmasını sağlamaktadır (Zan, 2012, s. 15). Bir bilim dalı ile ilgili literatürün gerçekçi profilini ortaya koyan bibliyografik çalışmalar, yayınların kaydı, tanımı, sınıflaması ve nitel çözümlemesi hakkında bilgi vermekte ve ilgili bilim dalına ait yazılı dokümanlar sağlamaktadır. Bu bağlamda, bibliyometri çalışmaları, sistematik çalışmayı kolaylaştırıcı veri bütünlüklerini oluşturmak amacıyla, yazılı belgeleri araştıran, tanımlayan ve sınıflandıran bir çalışma alanı oluşturmaktadır (Koç, 2004, s. 43-44).

Kırsal Turizmde Paydaşların Yeri

Turizm, doğal kaynakların (sahiller, ormanlar, dağlar, akarsular, göller, denizler vb.), insan eliyle oluşturulan kaynakların (tarihi kent dokuları, arkeolojik alanlar vb.) ve sosyokültürel kaynakların (yöresel yemekler, el sanatları, örf ve adetler vb.) tüketimine dayanan bir olgudur (Akış, 1999, s. 45). Bu olgunun sürdürülebilir olabilmesi için toplumsal paydaşların katılımına ve desteğine ihtiyaç duyulmaktadır (Ayaz, 2012, s. 70). Dolayısıyla, turizmin meydana getirdiği etkilerden olumlu yönde ve maksimum düzeyde faydalanabilmek için destinasyondaki turizm planlaması ve gelişim süreçlerine tüm paydaşların dahil olması önemli bir yere sahiptir (Baysal & Yıldırım Saçılık, 2018, s. 2429). Paydaşların rollerinin aktif, etkin, samimi ve içten olması turizm sektörünün gelişimine katkı sağlayabilmektedir (Aydın & Selvi, 2012, s. 133).

Alternatif turizm türlerinden biri olan kırsal turizmde de paydaşlar önemli bir yere sahiptir. Bir bölgede kırsal turizmin gelişmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasında kırsal turizmde etkin yer alan paydaşların rolü büyüktür. Freeman’a (1984) göre paydaş, “*bir örgütün amaçlarını başarımından etkilenen ya da bu durumu etkileyen grup veya birey*” olarak tanımlanmaktadır. Turistler, yerel halk, girişimciler (turizm işletmeleri) ve yerel yönetimler turizm sektörünün paydaşlarını oluşturmaktadır (Byrd vd., 2009’dan akt. Arslan Ayazlar & Kılıçalp, 2018). Bu paydaşlar arasında önemli bir yere sahip olan yerel halk, kırsal turizm ürününün üreticisi ve kültürel açıdan bu ürünün bir parçası konumunda bulunmaktadır (Çeken vd., 2012, s. 6). Paydaşlar arasında özellikle yerel halkın, kırsal turizmin planlanmasına ve yürütülmesine katılması (Ertuna vd., 2012, s. 60) ve kırsal alanların daha az nüfusa sahip olması, kırsal turizm faaliyetlerinde paydaş olarak en önemli konumda yer almasının nedeni olarak gösterilebilir. Bu kapsamda yerel halkın, yaşadığı topluma bağlı olup olmaması ve gerçekleştirilecek olan faaliyetlere katılım sağlayıp sağlamaması ile algıladığı fayda ve zararların boyutu önem taşımaktadır. Öte yandan, yerel halkın desteğinden mahrum olan turizm politikaları uygulamada başarısız olabilmektedir (Aksöz vd., 2015, s. 114). Kırsal alanların kalkındırılmasında etkin rol oynayan bir diğer paydaş ise yerel yönetimlerdir. Kırsal bölgeye turizm girmeden önce, bölgede var olan tarım ve hayvancılığın geçireceği dönüşüm kapsamında yerel otorite ve devletin etkin rolü bulunmaktadır (Soykan, 1999, s. 71). Girişimciler (Fidan ve Nam, 2012; Toptaş, 2018) ve turistler (Şahin, 2013;

Çetin ve Kahveci, 2014; Boz ve Yıldırım Saçılık, 2018; Özgöller, 2019; Bingöl ve Çakır, 2020) de kırsal turizmde yer alan, kırsal turizmin gelişimini etkileyen ve bu gelişimden etkilenen önemli paydaşlardır.

İlgili Çalışmalar

Turizm alanında yapılan bibliyometrik çalışmalar önemli bir yere sahiptir. Turizm araştırmalarında bibliyometri analizinin giderek daha önemli bir hale gelmesinde, bir bilgi alanı olarak turizmde yapılan akademik çalışmaların sayılarının artmasının etkileri bulunmaktadır (Hall, 2011, s. 16). Alanyazın incelendiğinde turizme yönelik yapılan bibliyometri çalışmalarının genel turizm (Çiçek & Kozak, 2012; Zencir & Kozak, 2012; Güçlü Nergiz, 2014; Karagöz & Kozak, 2014; Tayfun vd., 2016; Yılmaz vd., 2017; Altürk, 2018; Baytok vd., 2019; Büyükşalvarcı & Keleş, 2019), turizm pazarlaması (Kozak, 2001; Özel & Kozak, 2012; İnce vd., 2017), turist rehberliği (Şahin & Acun, 2015; Çapar vd., 2018; Kaygalak Çelebi & Kırklar Can, 2019; Arıkan Saltık, 2020; Örnek & Karamustafa, 2020; Zengin & Atasoy, 2020), yiyecek-içecek ve gastronomi (Altaş, 2017; Aydın, 2017; Ribeiro-Martins & Silveira-Martins, 2017; Sünnetçioğlu vd., 2017; Yılmaz, 2017; Ayaz & Türkmen, 2018; Boyraz & Sandıkcı, 2018; Doğan, 2018; Sökmen & Özkanlı, 2018; Şahin vd., 2018; Tayfun vd., 2018; Nebioğlu, 2019; Okumus vd., 2018; Acar vd., 2020; Demir, 2020; Ercan, 2020; Erol, 2020), sürdürülebilir turizm (Erkol Bayram vd., 2017; Gülü Demirbulat & Tetik Dinç, 2017; Garrigos-Simon, 2018; Della Corte vd., 2019; Yeksan & Akbaba, 2019; León-Gómez vd., 2021), helal turizm (Olçay vd., 2018; Yağmur vd., 2020), tarım turizmi (Akkaşoğlu vd., 2019), destinasyon (Aydın & Aksöz, 2019; Bastidas-Manzano vd., 2021), sağlık-medikal-termal turizm (Temizkan vd., 2015; Canik & Güneren Özdemir, 2019; Çolakoğlu vd., 2019; Oğuzbalaban, 2019), turizmde girişimcilik (Li, 2008; Solvoll vd., 2015; Işık vd., 2019) alanlarına yönelik olduğu görülmektedir. Ulusal ve uluslararası alanyazında turizmi konu alan bibliyometrik çalışmaların çoğunlukla makale düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra son yıllarda konu ile ilgili lisansüstü tezlerin bibliyometrik özelliklerini ortaya koyan çalışmaların sayısında bir artışın olduğu dikkat çekmektedir.

Alanyazın incelendiğinde yukarıdaki alanların yanı sıra kırsal turizm alanına yönelik yapılan bibliyometrik çalışmalara da rastlanmaktadır. Kırsal turizme yönelik yapılan akademik çalışmalara bakıldığında, bibliyometrik analiz yöntemiyle gerçekleştirilen ilk çalışmaların 2017 yılında Alımanoğlu ve Ayazlar (2017) ve Bozok vd., (2017) tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Alımanoğlu ve Ayazlar (2017) tarafından yapılan çalışmada, 2003-2016 yılları arasında Türkiye’de kırsal turizmi konu alan 20 adet lisansüstü tez çalışması bibliyometrik açıdan incelenmiştir. Söz konusu çalışmada, tezlerin büyük çoğunluğunun nitel araştırma tasarımına bağlı olarak gerçekleştirildiği, tezlerin özet bölümlerinde, amaç, yöntem, araştırmanın gerçekleştirildiği bölge ve bulgulara yer verildiği saptanmıştır. İlgili tezlerin büyük çoğunluğunun (%75) yüksek lisans düzeyinde olduğu, çoğunlukla Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahip danışmanlarla çalışıldığı, özellikle son yıllarda kırsal turizme yönelik çalışmaların sayılarında artışın olduğu, tezlerin İç Anadolu Bölgesi’nde ve özellikle Ankara ve ilçelerinde nicelik olarak fazla olduğu, tezlerin büyük çoğunluğunun Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında hazırlandığı ve tez konularının bölgenin kırsal turizm potansiyelinin ve yöre halkının kırsal turizme karşı tutumunun belirlenmesine yönelik olduğu tespit edilmiştir.

Bozok vd., (2017) tarafından yapılan çalışmada, 400’den fazla akademik çalışma incelenmiştir. Çalışmada, kırsal turizme yönelik yapılan akademik çalışmaların geçmişinin yaklaşık 20 yıl öncesine dayandığı ve ilk yıllarda daha az olan çalışmaların sayılarının kırsal turizm kavramının popülerlik kazanmaya başlamasıyla birlikte arttığı tespit edilmiştir. İlgili çalışmada, bildirilerde çoğunlukla genel konuların kavramsal olarak ele alındığı, bununla birlikte

son yıllarda spesifik konulara eğilim olduğu ortaya konulmuştur. Aynı zamanda, kırsal turizmin sıklıkla ulusal ve uluslararası etkinliklerde ele alındığı saptanmıştır. Öte yandan, kırsal turizme yönelik Türkiye’de herhangi bir akademik eğitim programının bulunmadığı, bu alana yönelik bir eksikliğin olduğu ve uluslararası alanda da yükseköğretim programlarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir.

Gül ve Gül (2018) tarafından yapılan çalışmada, 2007-2017 yılları arasında kırsal kalkınma ve kırsal turizmi konu alan 88 adet lisansüstü tez bibliyometri analizi ile incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda, kırsal kalkınma ve kırsal turizm başlığı altında hazırlanan yüksek lisans tezlerinin doktora düzeyindeki tezlere oranla sayıca daha fazla olduğu ortaya konulmuştur. İlgili çalışmada, kırsal kalkınma ve kırsal turizmi konu alan tezlerin en fazla Ankara Üniversitesi’nde hazırlandığı tespit edilmiştir. Aynı zamanda, devlet üniversitelerinde hazırlanan tezlerin oranının (%97,7), vakıf üniversitelerinde hazırlanan tezlerin oranından (%2,3) daha fazla olduğu saptanmıştır. İlgili çalışmaya göre Sosyal Bilimler Enstitüsü, yüksek lisans tezlerinin en fazla hazırlandığı enstitü iken doktora tezlerinde Fen Bilimleri Enstitüsü ilk sırada yer almaktadır. Bu durumun nedeninin, araştırma kapsamında incelenen tezlerin büyük çoğunluğunun kırsal kalkınmayı konu almasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Albayrak ve Tüzünkan (2020) tarafından yapılan bir çalışmada, kırsal turizm ve türlerine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili ortaya konulmuştur. Konu ile ilgili 114 lisansüstü tezin incelendiği çalışmada, tezlerin büyük çoğunluğunun eko turizm alanına yönelik olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Söz konusu çalışmada, kırsal rekreasyon ve çiftlik konularında yüksek lisans tezinin olmaması, doktora tezlerinde ise av turizmi, dağ turizmi, botanik ve kuş gözlemciliği konularında çalışmaların olmaması bir eksiklik olarak değerlendirilmekte ve Türkiye’de kırsal turizm çerçevesinde yalnızca 30 adet doktora tezinin hazırlanmasına dikkat çekilmektedir. Bu kapsamda çalışmada, kırsal turizm türlerini geliştirmeyi teşvik edecek çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Kırsal turizm alanına yönelik yapılan bibliyometrik çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde, ilgili çalışmalarda özellikle son yıllarda bir artışın olduğunu söylemek mümkündür. Bunun yanı sıra, bir çalışma dışında (Bozok vd., 2017) konu ile ilgili yapılan çalışmaların tamamında (Alımanoğlu & Ayazlar, 2017; Gül & Gül, 2018; Albayrak & Tüzünkan, 2020) lisansüstü tezlerin incelendiği görülmektedir. Lisansüstü tezlerin incelendiği çalışmalarda vurgulanan ortak nokta ise kırsal turizme ilişkin yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerine oranla daha fazla olduğu ve doktora düzeyinde daha fazla çalışmanın yapılması gerektiğidir.

Yöntem

Çalışmada, kırsal turizmde paydaşları konu alan ulusal akademik çalışmaların çeşitli parametreler doğrultusunda bibliyometrik özelliklerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, en az on yıllık süreyi kapsaması çalışmanın sonuçlarının daha iyi yorumlanmasına ve daha geniş açıdan bakılmasına yardımcı olacağı düşünüldükçe, toplam on yıllık süre içinde konu ile ilgili 04.08.2021 tarihine kadar yayımlanmış akademik çalışmalar araştırmaya dahil edilmiştir. Bu kapsamda, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖKTEZ), Google Scholar (Google Akademik), DergiPark, Academia.edu ve Researchgate veri tabanlarında taranmıştır. Tarama, “kırsal turizm”, “kırsal turizmde paydaşlar”, “kırsal turizm ve yerel halk”, “kırsal turizm ve seyahat acentaları”, “kırsal turizm ve oteller”, “kırsal turizm ve yerel yönetim”, “kırsal turizm ve sivil toplum kuruluşları” anahtar kelimeleriyle gerçekleştirilmiştir. Yapılan tarama sonucunda çalışmaların başlık kısmında ilgili anahtar kelimelerin yer alması şartı göz önünde bulundurulmuş ve bu kriteri sağlayan 105 adet akademik çalışma tespit edilmiştir. Öte yandan, yayın kısıtı nedeniyle 16 adet akademik çalışma araştırmaya dahil edilmemiş ve bu çalışmaların yalnızca başlıkları

değerlendirilmeye alınıp, yöntem, bulgu ve sonuç kısmına ulaşılamamıştır. Kapsam dışı bırakılan çalışmalar haricinde 66 adet makale, sekiz adet bildiri, iki adet doktora tezi, 13 adet yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 89 adet akademik çalışma araştırmaya dahil edilmiştir. İlgili çalışmaların yayın kısıtı nedeniyle araştırmaya dahil edilememesi araştırmanın önemli bir sınırlılığdır. Ulaşılan makale, bildiri ve tezlerin bibliyometrik analizinin ortaya çıkarılmasında *yazar, yıl, yer, başlık, çalışma türü, araştırma yöntemi, sonuç, çalışmanın yapıldığı üniversite, birimler* ve *unvan* parametreleri dikkate alınmıştır. İncelenen tez çalışmalarının türleri “Dr” ve “Yl” kısaltmalarıyla ifade edilmiştir. Parametrelerin belirlenmesinde alanyazın taraması yapılarak konu ile ilgili yapılan bibliyometri çalışmalarından (Kozak, 2001; Güçlü Nergiz, 2014; Sünnetçioğlu vd., 2017; Altürk, 2018; Akkaşoğlu vd., 2019) yararlanılmıştır. Bu kapsamda, araştırmaya konu olan çalışmalar bu parametreler doğrultusunda analize tabi tutulmuştur.

Bulgular

Çalışma kapsamında elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur. Kırsal turizmde paydaşları konu alan akademik çalışmaların yıllara göre dağılımına Tablo 1’de yer verilmiştir. Tablo 1 incelendiğinde, akademik çalışmaların yıllara göre dağılımında ilk çalışmanın 2011 yılında yayımlandığı görülmektedir. Yıllar itibariyle konu ile ilgili akademik çalışmaların sayılarında artma ve azalmaların olduğu dikkat çekmektedir. Buna ilaveten, en fazla yayın yapılan yılın 15 adet akademik çalışma ile 2018 yılı olduğu görülmektedir (Tablo 1).

Tablo 1: Akademik Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	n	%
2011	1	1,1
2012	10	11,2
2013	7	7,9
2014	4	4,5
2015	10	11,2
2016	9	10,1
2017	8	9
2018	15	16,9
2019	13	14,6
2020	10	11,2
2021	2	2,2
Toplam	89	100

Kırsal turizmde paydaşlarla ilgili yapılan akademik çalışmaların türlerine göre dağılımına Tablo 2’de yer verilmiştir. Tablo 2 incelendiğinde, %74,2’lik bir oranla en fazla akademik çalışmanın makale türünde olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise %16,9’luk bir oranla tez yer almaktadır. Bunun yanı sıra konu ile ilgili sekiz adet bildirinin (%8,9) hazırlandığı görülmektedir.

Tablo 2: Akademik Çalışmaların Türlerine Göre Dağılımı

Çalışma Türü	n	%
Tez	15	16,9
Makale	66	74,2
Bildiri	8	8,9
Toplam	89	100

Kırsal turizmde paydaşları konu alan akademik çalışmaların araştırma yöntemine göre dağılımına Tablo 3’te yer verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde, lisansüstü tezlerin 14’ünde nicel araştırma yönteminin kullanıldığı, yalnızca bir

tezde nitel araştırma yönteminin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Konu ile ilgili yapılan makale çalışmalarında, ilk sırada %41,6'lık bir oranla nicel araştırma yöntemi, ikinci sırada %32,6'lık bir oranla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bildirilerin ise %7,9'u nicel, %1,1'i ise nitel araştırma yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır.

Tablo 3: Akademik Çalışmaların Araştırma Yöntemine Göre Dağılımı

Araştırma Yöntemi	Tez		Makale		Bildiri		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Nicel	14	15,7	37	41,6	7	7,9	58	65,1
Nitel	1	1,1	29	32,6	1	1,1	31	34,9
Toplam	15	16,8	66	74,2	8	9,0	89	100

Tezler

Kırsal turizmde paydaşları konu alan lisansüstü tezlere ilişkin bulgular Tablo 4'te sunulmuştur. Tablo 4 incelendiğinde, ikisi doktora 13'ü yüksek lisans olmak üzere konu ile ilgili toplam 15 adet tezin hazırlandığı görülmektedir. Ayaz (2012) tarafından hazırlanan doktora tezi, konu ile ilgili hazırlanan ilk tez olma özelliğine sahiptir. İlgili tezlerden 14'ünün nicel birinin nitel yöntem kullanılarak hazırlandığı anlaşılmaktadır. Tezlerde ele alınan konular çoğunlukla yerel halkın kırsal turizme yönelik tutumu, bakış açısı ve algısı üzerinedir. Tezlerin yürütüldüğü yerler incelendiğinde Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde araştırmaların gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 4: Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Lisansüstü Tezler

Yazar (yıl)	Yer	Başlık/Çalışma Türü	Yöntem	Sonuç
Ayaz (2012)	28 il	Kırsal Turizm ve Paydaşları: Belediye Başkanlarının Tutumlarına Yönelik Bir Araştırma (Dr)	Nicel	Belediye başkanlarının turizmle ilişkin tutumlarıyla kırsal turizmin alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.
Emiroğlu (2013)	Kazdağı Yöresi	Kazdağı Yöresinde Yaşayan Yerel Halkın Kırsal Turizmle Bakışının Değerlendirilmesi Adatepe ve Mehmetalan Köyleri Örneği (YI)	Nicel	Mehmetalan Köyü'nde yaşayan yerel halk turizmle daha olumlu yaklaşırken, Adatepe Köyü'nde yaşayan yerel halk turizmle karşı olumsuz bir bakışa sahiptir.
Sert (2013)	Ankara /Beypazarı	Kırsal Turizm Bölgelerinde Festivallerin Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri: Beypazarı Festivaline Yönelik Bir Araştırma (YI)	Nicel	Yerel halk, Beypazarı ve Yöresi Festivali'nin sosyal ve ekonomik etkilerini olumlu algılamaktadır.
Ünal (2014)	Isparta /Sütçüler	Isparta İli Sütçüler İlçesi Turizm Potansiyelinin Kırsal Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi ve Yerel Halkın Rolü (YI)	Nicel	Halk, turisti ve turizm faaliyetlerini önemsemekte ve bu yönde yapılacak yatırımlara destek vermektedir.
Bingöl (2016)	Van/Gevaş	Kırsal Turizmde Ziyaretçi Motivasyonlarının Belirlenmesi: Gevaş Örneği (YI)	Nicel	Araştırmada belirlenen dört küme; motivasyonlarına, seyahat alışkanlıklarına, katıldıkları aktivitelere ve demografik verilerine göre farklılık göstermektedir.
Gül (2016)	Kahramanmaraş	Kahramanmaraş İlinde Yaşayan Yerel Halkın Kırsal Turizmle Bakışının Değerlendirilmesi: Ekinözü İçmeleri ve Ilıca Kaplıcaları Örneği (YI)	Nicel	Yerel halk, bölgenin kırsal turizm potansiyeline sahip olduğunu düşünmekte ve kırsal turizmin bölgeye olumlu yönde etkilerinin olacağı görüşündedir.

Tablo 4: Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Lisansüstü Tezler (Devamı)

Aslan (2017)	Kocaeli /Kartepe	Kırsal Turizmde Yenilik ve Kırsal Turizm İşletmecilerinin Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler (Katılımcılara ve İşletmelere İlişkin) Açısından İncelenmesi: Kocaeli/Kartepe Örneği (YI)	Nicel	Kırsal turizm işletmecilerinin bireysel yenilikçilik düzeyleri düşük olup, bu kişiler şüpheli kategorisinde yer almaktadır.
Aldırmaz Akkaya (2018)	-	Türkiye’de Kadın Kooperatiflerinin Sürdürülebilir Kırsal Turizmdeki Önemi ve Finansal Performanslarının Analizi (Dr)	Nicel	Özsermaye yetersizliği kadın kooperatiflerinin en önemli ekonomik sorunudur.
Aslan (2018)	Isparta	Kırsal Turizmde Girişimcilik: Isparta İli Örneği (YI)	Nicel	İşletmecilerin yarısı ekonomik anlamda turizme bağlıdır ve birçoğu turizmde faaliyet göstermekten hoşnuttur ancak, yeni bir yatırım yapmaktan kaçınılmaktadırlar.
Ata (2018)	Sakarya /Karasu	Maden Deresi’ndeki Yerel Halkın Kırsal Turizme Olan Tutumunu Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma (YI)	Nicel	Halkın turizme karşı tutumu, ekonomik, sosyo-kültürel ve çevresel açıdan olumlu iken, doğal çevre ve kültürel yapının bozulacağı yönünde olumsuzdur.
Dalyan (2018)	Malatya /Darende	Darende Yerel Halkının Kırsal Turizm Yönelik Algı ve Düşünceleri (YI)	Nicel	Halk kırsal turizmin bölgeye birçok açıdan olumlu katkılar sağlayacağı düşüncesindedir.
Açıkgöz (2019)	Muğla	Kırsal Turizmde Kadın Girişimcinin Yeri ve Önemi Muğla Örneği (YI)	Nitel	Kadın girişimciler kırsal turizmin bölgeye ekonomik yönde ve girişimcilik bağlamında olumlu katkılar sağlayacağını düşünmektedir.
Çetin (2019)	Isparta	Kırsal Turizm Pazarlamasında Sivil Girişimler: Kuyucak Lavanta Kokulu Köy Kadın Girişimcilik Kooperatifi (YI)	Nicel	Bölgede yürütülen kırsal turizm faaliyetlerinde kişisel liderlik, kamu desteği ve özendirilen sivil girişimciliğin bileşimi ile önemli bir kalkınma atağı yaşanmaktadır.
Merkez (2019)	İzmir /Karaburun ve Mordoğan	Yerel Halkın ve Çiftçilerin Kırsal Turizm Üzerine Algılarının İncelenmesi: İzmir- Karaburun, Mordoğan Örneği (YI)	Nicel	Mordoğan beldesinde yaşayan yerel halk ve çiftçiler kırsal turizmi olumlu değerlendirmektedir.
Özgöller (2019)	Trabzon	Kırsal Turizm Kapsamında Arap Turistleri Trabzon’u Ziyarete Yönelen İtici ve Çekici Faktörlerin ve Tatmin Düzeylerinin İncelenmesi (YI)	Nicel	Turistler için Trabzon’un serin, her mevsim yeşil olması ve halkın misafirperverliği bölgenin tercih edilme nedenlerindedir.

Kırsal turizmde paydaşları konu alan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımına Tablo 5’te yer verilmiştir. Bulgulara göre kırsal turizmde paydaşlarla ilgili en fazla akademik yayını olan ve ilk sırada yer alan üniversiteler %13,3’lük bir oranla Gazi Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi’dir. Diğer üniversitelerde ise konu ile ilgili birer adet tez çalışması hazırlanmıştır.

Tablo 5: Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversiteler	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	n	%
Gazi Üniversitesi	1	1	2	13,3
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	1	-	1	6,7
Anadolu Üniversitesi	2	-	2	13,3
Selçuk Üniversitesi	1	-	1	6,7
Kırklareli Üniversitesi	1	-	1	6,7
İnönü Üniversitesi	-	1	1	6,7
Süleyman Demirel Üniversitesi	1	-	1	6,7
Düzce Üniversitesi	1	-	1	6,7
Atatürk Üniversitesi	1	-	1	6,7
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1	-	1	6,7
Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi	2	-	2	13,3
Balıkesir Üniversitesi	1	-	1	6,7
Toplam	13	2	15	100

Kırsal turizmde paydaşları konu alan lisansüstü tezlerin birimlere göre dağılımına Tablo 6'da yer verilmiştir. Tablo 6 incelendiğinde konu ile ilgili tezlerin % 66,7'lik bir oranla en fazla Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlandığı görülmektedir. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nü, Eğitim Bilimleri Enstitüsü ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü takip etmektedir. İlgili tezler en fazla Turizm İşletmeciliği/Otelcilik/Eğitimi Anabilim Dalı'nda hazırlanmıştır.

Tablo 6: Tezlerin Birimlere Göre Dağılımı

Birimler	n	%
Enstitü		
Sosyal Bilimler Enstitüsü	10	66,7
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	2	13,3
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	2	13,3
Fen Bilimleri Enstitüsü	1	6,7
Toplam	15	100
Anabilim Dalı	n	%
Turizm İşletmeciliği/Otelcilik/Eğitimi	10	66,7
Tarım Ekonomisi	3	20
Turizm Rehberliği	1	6,7
İşletme	1	6,7
Toplam	15	100

Kırsal turizmde paydaşları konu alan lisansüstü tezlerin danışman unvanlarına göre dağılımına tablo 7'de yer verilmiştir. Tablo 7 incelendiğinde kırsal turizmde paydaşları konu alan lisansüstü tezlere en fazla danışmanlık yapan akademisyenlerin %53,3'lük bir oranla Doç. Dr. unvanına sahip oldukları anlaşılmaktadır. Doç. Dr. unvanını, sırasıyla Dr. Öğr. Üyesi ve Prof. Dr. unvanları takip etmektedir.

Tablo 7. Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımı

Unvan	n	%
Prof. Dr.	2	13,3
Doç. Dr.	8	53,3
Dr. Öğr. Üyesi	5	33,3
Toplam	15	100

Makaleler

Kırsal turizmde paydaşları konu alan makalelere ilişkin bulgular Tablo 8’de sunulmuştur. Tablo 8 incelendiğinde konu ile ilgili ilk makalenin Ayaz vd., (2012) tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Tabloya göre 37 makalenin nicel 29 makalenin ise nitel araştırma yöntemi kullanılarak hazırlandığı anlaşılmaktadır. Makalelerde ele alınan konular çoğunlukla yerel halkın kırsal turizme yönelik tutumu, bakış açısı ve algısı üzerinedir. Söz konusu makalelerde yerel halkın kırsal turizme bakış açısı, algısı ve tutumuna ilişkin benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Makalelerden elde edilen bulgulara göre yerel halk kırsal turizm konusunda olumlu bir bakış açısına sahiptir.

Tablo 8. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Makaleler

Yazar (yıl)	Yer	Başlık	Yöntem	Sonuç
Ayaz vd., (2012)	Sivas ve Tokat	Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Bakış Açıları ve Algıları Üzerine Bir Araştırma	Nicel	Öğrenciler kırsal turizmi dinlenme, stresten uzaklaşma, heyecan, eğlence ve farklı yaşam tarzlarını öğrenme şeklinde algılamakta ve kırsal turizmden dolayı doğal çevrenin zarar göreceğini düşünmektedir.
Aydın ve Selvi (2012)	Düzce	Kırsal Turizmde Yerel Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Düzce İli Örneği	Nicel	Yerel STK’lar kırsal turizme gerekli desteği vermemekte ancak, Akçakoca’daki STK’lar ve turizm ve çevre amaçlı kurulan STK’lar kırsal turizme daha fazla önem vermektedir.
Aydın ve Selvi (2012)	Artvin /Arhavi	Kırsal Turizm Tanıtımında Yerel Paydaşların Rolü: Arhavi Örneği	Nitel	Kırsal turizmde tanıtım faaliyetleri çoğunlukla Belediye, Turizm Derneği ve Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın çalışanları bünyesinde yürütülmekte iken diğer paydaşlar kırsal turizme yönelik çok fazla faaliyet göstermemektedir.
Cengiz ve Akkuş (2012)	Erzurum	Kırsal Turizm Kapsamında Yöre Halkının Kalkındırılması: Erzurum Örneği	Nitel	Bölgenin güçlü yönleri, doğal ve kültürel değerleri, kırsal turizm faaliyetleri bakımından uygunluğu iken zayıf yönleri ise halkın büyük çoğunluğunun geçimini hayvancılıkla sağlaması ve turizmde çalışan sayısının az olmasıdır.
Çeken vd., (2012)	Muğla /Fethiye	Kırsal Turizmin Gelişimi Konusunda Yerel Halkın Algıları: Fethiye Yöresi Örneği	Nitel	Yerel halk, kırsal turizmi genel olarak olumlu algılamakta ancak, bu faaliyetleri gerçekleştirme noktasında çekimser kalmaktadır.
Eren ve Aypek (2012)	Bursa /Cumalıkızık	Kırsal Turizm Bölgesinde Yerel Halkın Turizmin Gelişimine Karşı Tutumları: Cumalıkızık Köyü Örneği	Nicel	Yerel halkın kırsal turizme yönelik tutumları olumlu yöndedir.
Ertuna vd., (2012)	Kastamonu	Yerel Halkın Kırsal Turizm Gelişimine Katılma İsteğini Etkileyen Unsurlar: Kastamonu Örneği	Nicel	Yerel halk kırsal turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel yönden olumlu sonuçlar yaratacağı görüşündedir ve kırsal turizm faaliyetlerine katılmak istemektedirler.
Fidan ve Nam (2012)	Sakarya /Taraklı	Kırsal Turizmde Yeni Dinamikler: Kadın Girişimciler-Taraklı Örneği	Nitel	Kadınlar kırsal turizmin gelişimini desteklemekte ve bölgenin geleneklerini yaşatmaktadırlar
Hatipoğlu vd., (2013)	Aksaray /Gelveri	Yöresel Yemeklerin, Kırsal Turizm İşletmeleri Mönülerinde Kullanım Düzeyleri: Gelveri Örneği	Nitel	İşletmeciler mönülerinde, yerel unsurlara yeteri kadar yer vermemektedir.
Sezer vd., (2013)	Edirne /Çamlıca	Edirne-Çamlıca Beldesi’nde Kırsal Turizm ve Turizm Algısı	Nicel	Halk, kırsal turizmi genel anlamda olumlu algılamaktadır.
Torun (2013)	-	Kırsal Turizmin Bölge İnsanına Katkıları	Nitel	Kırsal turizm, bölge insanına birçok yönden olumlu katkılar sağlamaktadır.

Tablo 8. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Makaleler (Devamı)

Yıldırım (2013)	Rize /Fındıklı	Kırsal Turizm Konusunda Yöresel Düşünceler ve Geliştirilmesi Olanakları: Çağlayan Köyü Örneği	Nicel	Bölgede halkın kırsal turizme katılmasını sağlayacak ve bilgilendirmeyi içeren projelerin hayata geçirilmesi kırsal turizmin gelişimine katkı sağlayacaktır.
Bozok vd., (2014)	Balikesir /Gönen	Butik Ürünlerin Kırsal Turizmin Gelişimine Etkileri Konusunda Yerel Halkın Algılarının Belirlenmesi: Gönen Örneği	Nicel	Yerel halkın, kırsal turizme yönelik algıları olumlu yöndedir.
Öztürk ve Ayaz (2014)	460 Belediye	Kırsal Turizm Geliştirme Sürecinde Belediyeler Üzerine Bir Araştırma	Nicel	Çalışmada, birçok yönden istatistiksel farklılıklar tespit edilmiştir.
Akçura ve Karadağ (2015)	Muğla /Datça	Yerel Halkın Bakış Açısıyla Kırsal Turizmin Uygulanabilirliği: Datça Örneği	Nitel	Datça, kırsal alan olarak gelişmiş olmamasına rağmen, özellikle son yıllarda yaz turizmindeki gelişimin etkisiyle bölgenin tanınırlığı artmıştır.
Artun (2015)	Muğla /Fethiye	Fethiye’de Kırsal Turizm ve Sorunları Hakkında STK’lar ve Yerel Yönetimin Görüşleri	Nitel	Bölgede, kırsal turizmi geliştirecek özel bir projenin olmaması, kırsal turizm yatırımlarına önem verilmemesi, kırsal turizme yönelik işletme sayısının az olması gibi nedenlerden dolayı kırsal turizmde istenilen seviyeye ulaşılamamıştır.
Ayaz (2015)	28 İl	Kırsal Turizm Geliştirme Sürecinde Belediye Başkanlarının Görüşleri Üzerine Bir Araştırma	Nicel	Belediye başkanları, kırsal turizmde organizasyonel yapı geliştirme ve toplumsal farkındalık oluşturma bağlamında daha istekli iken ürün geliştirme ve pazarlama çalışmalarında daha zayıftırlar.
Hanedar vd., (2015)	Tokat	GOÜ Ziraat Fakültesi Öğrencilerinin Bakış Açısıyla Kırsal Turizm	Nicel	Tarım Ekonomisi bölümündeki öğrenciler kırsal turizm etkinliklerine ve kırsal turizmin tanımına diğer bölümlere oranla daha hakimdir.
Kızıloğlu vd., (2015)	Gümüşhane	Güvende Yayla Şenliğine Katılan Ziyaretçilerin Kırsal Turizm Bilinç Düzeyinin Belirlenmesi	Nicel	Ziyaretçilerin kırsal turizm konusunda yaşadıkları sorunlar istatistiksel açıdan anlamlıdır.
Mil vd., (2015)	İstanbul /Çatalca	Çatalca Bölgesinin Kırsal Turizm Potansiyeli ve Bölge Halkının Kırsal Turizme İlişkin Görüşleri	Nicel	Çatalca bölgesi mevcut kırsal turizm potansiyelinin kırsal turizm faaliyetleri açısından önemli bir arz kaynağı olmasına rağmen yeterince değerlendirilmemekte ve yerel halk kırsal turizm faaliyetlerinin bölgeyi birçok açıdan etkilediğini düşünmektedir.
Özgürel vd., (2015)	Tunceli	Tunceli İli Kırsal Turizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Turizme Yönelik Bakışları	Nicel	Yerel halk turizmden kaynaklanan olumsuzlukların olumlu bir imaj yaratılarak giderilmesini istemektedir.
Uslu vd., (2015)	Siirt	Siirt İli Kırsal Turizm Potansiyeli ve Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Algıları Üzerine Bir Araştırma	Nicel	Öğrenciler kırsal turizmin olumsuzluklarından ziyade olumlu yönlerine dikkat çekmektedir.
Uslu ve Kaya (2015)	Kahramanmaraş	Kırsal Turizm Alanında Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Destekleri: Kahramanmaraş Örneği	Nitel	TKDK kırsal turizm kapsamındaki yatırımları desteklemektedir.
Arpacı ve Aylan (2016)	Karaman	Ön Lisans Öğrencilerinin Kırsal Turizm Algıları Üzerine Bir Araştırma: Karaman İli Örneği	Nicel	Öğrenciler kırsal turizmi genel olarak olumlu algılamaktadır.
Denk ve Mil (2016)	Erzurum /Oltu	Erzurum Oltu İlçesinin Kırsal Turizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Turizm Algılamaları	Nicel	Yerel halkın kırsal turizme ilişkin algıları genel olarak pozitifdir. Ancak, yerel halk oluşabilecek yoğunluk ve trafik sorunlarından dolayı bir takım olumsuz düşüncelere sahiptir.

Tablo 8. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Makaleler (Devamı)

Güney ve Göller (2016)	Bursa	Kırsal Turizm Konusunda Yerel Halkın Yaklaşımının Belirlenmesi: Misi Köyü Örneği	Nitel	Yerel halkın büyük bir kısmı kırsal turizmin olumsuz yönlerinin yanı sıra olumlu yönlerine de vurgu yapmaktadır.
Güven ve Dülger (2016)	-	Kırsal Turizmin Yerel Kalkınmadaki Rolü Ve Yerel Yönetimlerle Olan İlişkisi	Nitel	Yerel kalkınma ile kırsal turizm arasında doğru yönlü bir ilişkinin bulunduğu saptanmıştır.
Ongun vd., (2016)	Burdur	Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizme Bakış Açılarının Değerlendirilmesine Yönelik Nitel Bir Araştırma	Nitel	Öğrencilerin kırsal turizm faaliyetlerine bakış açıları genel olarak olumlu iken, öğrenciler doğal çevrenin bozulabileceğine dair endişe duymaktadır.
Özdemir Yılmaz ve Ateşşaçar (2016)	Balıkesir	Kırsal Turizmde Yerel Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Balıkesir İli Örneği	Nicel	STK'lar kırsal turizmin gelişimini sürdürülebilirlik, kültür ve çevrenin korunması gibi birçok açıdan desteklemektedir.
Arslan Muhacir ve Özdemir (2017)	Artvin	Kırsal Turizmin Fiziksel Sosyal ve Kültürel Etkileri Konusunda Halkın Görüşleri: Artvin Örneği	Nicel	Halkın çoğunluğu kırsal turizm faaliyetlerini desteklemektedir.
Ayazlar (2017)	Muğla /Milas	Kırsal Turizmde Yerel Halkın Tutumu	Nitel	Yerel halkın kırsal turizme yönelik tutumu genel olarak olumlu yöndedir.
Çuhadar ve Ünal (2017)	Isparta	Ön Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Algıları Üzerine Bir Araştırma	Nicel	Öğrenciler, turizm ile ilgili olumlu algıların yanı sıra birtakım olumsuz algılara da sahiptir.
Güney vd., (2017)	Muğla	Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Algıları	Nitel	Öğrenciler kırsal turizme ilişkin olumlu bir algıya sahiptir.
Ongun vd., (2017)	Burdur	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde Öğrenim Gören Turizm Öğrencilerinin Kırsal Turizm Faaliyetlerine Katılımını Etkileyen Kısıtlayıcılar	Nicel	Öğrencilerin kırsal turizm etkinliklerine katılmaları onların ekonomik ve demografik özelliklerine göre değişmektedir.
Akyurt Kurnaz ve İşlek (2018)	Muğla /Marmaris	Profesyonel Turist Rehberlerinin Marmaris Kırsal Turizm Potansiyeli Hakkında Görüşleri	Nitel	Alternatif turizm hakkında bilgiye sahip olan profesyonel turist rehberleri, kırsal turizm hareketinin yatırım gerektirdiği ve yerel halk ile birleşerek etkinliklerin gerçekleştirilmesi gerektiği görüşündedir.
Akyürek vd., (2018)	Gümüşhane	Gümüşhane İlinin Kırsal Turizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Kırsal Turizm Hakkındaki Görüşleri (Zigana Köyü Örneği)	Nitel	Yerel halk kırsal turizm konusunda olumlu bir bakış açısına sahiptir.
Arslan Ayazlar ve Kılıçalp (2018)	Bursa /Cumalıkızık	Kırsal Turizmde İşletmelerin Rolü: Cumalıkızık Örneği	Nitel	İşletmeciler kırsal turizme ilişkin olumlu ve olumsuz tutum sergilemektedir.
Aslan ve Sü Eröz (2018)	Kocaeli /Kartepe	Kırsal Turizmde Yenilik ve Kırsal Turizm İşletmecilerin Bireysel Yenilikçilik Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler (Katılımcılara Ve İşletmelere İlişkin) Açısından İncelenmesi: Kocaeli/Kartepe Örneği	Nicel	Katılımcıların bireysel yenilikçilik düzeyleri ile işletmedeki ortak sayısı, yeniliklerin internette paylaşılma durumu, paylaşımın yapıldığı siteler, kırsal turizmle ilgili sayfaların takip edilme durumu, işletmenin doluluk oranı, işletmedeki yenilik durumu, yenilik tarihi, yenilik yapılan alanlar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.
Bayat (2018)	Iğdır	Ağrı Dağı'nın Kırsal Turizm Potansiyeli ve Iğdır Halkı'nın Ağrı Dağı İle İlgili Algıları	Nitel	Yerel halkın büyük bir kısmının Ağrı Dağı'na, yönelik algıları olumlu yöndedir.

Tablo 8. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Makaleler (Devamı)

Baysal ve Yıldırım Saçılık (2018)	Muğla /Bodrum	Kırsal Turizm ve Kalkınma Etkileşiminde Bodrum Yerel Halkının Turizm Algısının Belirlenmesi	Nitel	Çeşitli nedenlerden dolayı yerel halkın turizm algısı yüksektir.
Boz ve Yıldırım Saçılık (2018)	6 İl	Kırsal Turizm Gelişiminde Turist Tipolojisinin Seyahat Alışkanlıkları Açısından Belirlenmesi: Çeşitli Turist Grupları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma	Nitel	Turistler turizme en çok deniz, kum ve güneş için katılmaktadır.
Çelik ve Polat Üzümcü (2018)	Bursa	Yerel Halkın Kırsal Rekreasyon ve Turizm Faaliyetlerine Olan Yaklaşımları: Misi Köyü Örneği	Nitel	Yerel halk, yabancı kişilerin fazla olduğu, yabancı kişilerin yerel değerleri benimsemedikleri ve kültürel değerlerin bozulduğu düşüncesindedir.
Ongun vd., (2018)	Isparta	Kırsal Turizm Kapsamında Yerel Halkın Beklentileri: Isparta Kuyucak Lavanta Vadisi Örneği	Nitel	Yerel halk, kırsal turizmin ekonomik anlamda olumlu katkısını vurgulamaktadır.
Toptaş (2018)	Çanakkale /Ayvacık	Kırsal Turizme Yatırım Yapmak Girişimciler için Cesaret Vericimi veya Cesaret Kırıcı mı? Yeşilyurt Köyü Yatırımcılarının Bakış Açısı	Nitel	Kırsal turizme yönelik yatırımlar bazı girişimcilerin beklentilerini karşılarken bazı girişimcilerin beklentilerini karşılamamaktadır.
Ünal ve Yücel (2018)	İzmir /Ödemiş	Kırsal Turizmin Geliştirilmesi ve Yönetilmesinde Yerel Halkın Algı ve Tutumları. Ödemiş/Birgi Örneği	Nitel	Yerel halk bölgedeki kırsal turizm yatırımlarını desteklemektedir.
Akkaşoğlu vd., (2019)	Samsun	Yerel Halkın Kırsal Turizme Bakış Açısı: Samsun Kızılırmak Deltası Örneği	Nitel	Yerel halk kırsal turizmin ekonomik ve sosyo-kültürel yönden olumlu katkısının olduğu, çevresel yönden ise olumsuz etkilerinin olduğu yönünde bir bakış açısına sahiptir.
Arslan vd., (2019)	Isparta	Yerel Halk ve Ziyaretçilerin Isparta İslamköy’de Kırsal Turizme İlişkin Talep ve Eğilimlerinin Belirlenmesi	Nitel	Katılımcıların %60’ı Süleyman Demirel’in İslamköy’ün yerel kimliğini oluşturduğunu belirtirken %65’inin ise alana gelme sebebinin Süleyman Demirel Demokrasi ve Kalkınma Müzesi olduğu belirlenmiştir.
Ayaz ve Parlak (2019)	Ardahan	Kırsal Alanlarda Yaşayan Yerel Halkın Kişilik Tipleri ve Turizm Algısı	Nitel	Yerel halk, turizmin olumlu etkilerinin yanı sıra olumsuz çevresel ve toplumsal etkilere sahip olduğu düşüncesindedir.
Çetinsöz ve Altuntaş (2019)	Mersin /Anamur	Ön Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Algılamalarına Yönelik Nitel Bir Araştırma	Nitel	Öğrencilerin Anamur’da kırsal turizmin uygulanabilirliğine yönelik düşünceleri olumlu yöndedir.
Katlav ve Küçükaltan (2019)	Nevşehir /Avanos	Kırsal Turizmin Gelişimine Yönelik Yerel Halkın Yaklaşımı: Avanos Göynük Köyü Üzerine Bir Araştırma	Nitel	Yerel halk bölgede tarım turizminin gelişimini desteklemektedir.
Kızıloğlu ve Karakaya (2019)	Bingöl	Bingöl İlinin Kırsal Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi ve Bingöl İli Sakinlerinin Kırsal Turizm Algılamaları	Nitel	Katılımcıların birçoğu turizmin olumlu etkilerinin olacağı yönünde bir algıya sahiptir.
Özgüneş vd., (2019)	Bursa	Kırsal Turizme Katılan Bireylerin Mental İyi Oluş Halinin Sosyo Demografik Veriler Açısından İncelenmesi	Nitel	Bireylerin tatilden maksimum doyum elde etmeleri ve hatırlanabilir bir deneyin yaşayabilmeleri için hem tatil esnasındaki hem de tatil sonrasındaki mental iyi oluş halleri önemlidir.

Tablo 8. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Makaleler (Devamı)

Uygun vd., (2019)	-	Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Veren Üniversitelerin Ders Programlarının Kırsal Turizm Açısından İncelenmesi	Nitel	Türkiye’de lisans düzeyinde verilen kırsal turizme ilişkin eğitimler yeterli bulunmamıştır.
Ünüvar ve Kara (2019)	Konya /Beysşehir	Yerli Halkın Kırsal Turizm Faaliyetlerinin Doğal ve Sosyo-Kültürel Çevre Üzerindeki Etkilerine Yönelik Algıları: Beysşehir Örneği	Nicel	Yerli halk turizmin genellikle çevresel anlamda olumsuzluklarının olmadığını, bununla birlikte sosyo-kültürel anlamda ahlaki değerlerin bozulması gibi sorunlara neden olabileceğini düşünmektedir.
Batmas vd., (2020)	Balıkesir	Yerel Halkın Kırsal Turizme İlişkin Tutumlarının İncelenmesi: Balıkesir Örneği	Nicel	Yerel halk olumlu ekonomik etkilerinden dolayı kırsal turizme sıcak bakmakta ve kırsal turizm faaliyetlerini desteklemektedir.
Bayat (2020)	İğdır	Öğretmenlerin Kırsal Turizm Algısı: İğdır Örneği	Nicel	Öğretmenlerin kırsal turizme yönelik algıları olumlu yöndedir.
Baykal ve Ataberk (2020)	İzmir /Foça	Kozbeyli’de (Foça/İzmir) Kırsal Turizmin Geliştirilmesi Hakkında Yerel Halkın Görüşleri	Nitel	Yerel halk turizm eğitiminin verilmesini, evlerin pansiyona dönüştürülmesini, yeni turizm etkinliklerinin düzenlenmesini, hediyelik eşya satan dükkan sayılarının artırılmasını ve yerel ürünlerin satılmasını arzulamaktadır.
Bingöl ve Çakır (2020)	Van	Van Gölü Kıyılarını Ziyaret Eden Kırsal Turistlerin Özellikleri	Nicel	Turistler, aile gezginleri, dinlenenler, doğa-kültür gezginleri ve kırsal gezginler olarak dörde ayrılmaktadır. Öğrenme ve yenilik, doğa ve kültür, hizmet ve fiyat, sakinlik ve rahatlama ve kırsal yaşam ise turistlerin motivasyon kaynağıdır.
Bollukcu ve Cesur (2020)	Ankara /Ayaş	Kırsal Turizmde Yerel Halk Bileşeni: Ankara-Ayaş Örneği’nde Bir Tutum Belirleme Çalışması	Nicel	Yerel halk kırsal turizm faaliyetlerini kalkınma anlamında fırsat olarak görmekte ve bu faaliyetlere katılmaya istekli olmaktadır.
Cihangir vd., (2020)	Van	Kırsal Turizm Potansiyelinin Ortaya Çıkarılmasında Kırsalda Kadının Durumuna Bir Bakış: Van Otlu Peyniri Üretimi Örneği	Nitel	Kırsal turizm kalkınma aracı olarak görülmekte ancak, Van Otlu Peyniri’inin turistik ürün olması yolunda birtakım sorunlar mevcuttur.
Koday ve Akbaş (2020)	İzmir /Urla	Kırsal Turizmin Gelişimi ile İlgili Olarak Yerel Halkın Algıları: Urla (İzmir) Örneği	Nitel	Kırsal turizm kapsamında gerçekleştirilecek plan ve projeler ile bölgede yüksek oranda istihdamın sağlanacağı düşünülmektedir.
Solmaz ve Uyar Oğuz (2020)	Bursa /İznik ve Orhangazi	Kırsal Alanlarda Yaşayan Yerel Halkın Kırsal Turizme Bakışının Belirlenmesi: İznik ve Orhangazi Kırsal Yerleşimlerine Yönelik Ampirik Bir Araştırma	Nicel	Yerel halk kırsal turizmin sosyal anlamda olumsuz etkilerinin olacağını düşünmektedir.
Ulucan ve Kızılırmak (2020)	-	Kırsal Turizmde Sivil Toplum Kuruluşlarının Yeri ve Önemi	Nitel	Kırsal turizm ile ilgili faaliyetler devletin yanı sıra STK ve dernekler tarafından da yürütülmektedir.
Uzundumlu ve Kurtuluş (2020)	Erzurum	Erzurum’da Yaşayan Bireylerin Tatile Gitme ve Kırsal Turizme Bakışı Üzerine Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi	Nicel	Ekonomik gelir, cinsiyet, ailedeki kişi sayısı, gidilecek yerde denizin olması ve tatil süresi bireylerin tatil yapmalarına etki eden faktörlerdendir.
Çalışkan vd., (2021)	Ilgaz Dağı Milli Parkı	Ilgaz Dağı Milli Parkı’nda Yer Alan Köylerin Kırsal Turizm Algısı	Nitel	Yerel halkın kırsal turizme yönelik bakış açısı olumlu olmakla birlikte, yerel halk kırsal turizmin ekonomik ve eğitim ile bazı konularda olumsuzluklarını da hissetmektedir.
Sezen ve Boz (2021)	Bursa /Cumalıkızık	Ziyaretçilerin Kırsal Turizm Faaliyetlerinden Memnuniyet Düzeyi: Cumalıkızık Köyü Örneği	Nicel	Ziyaretçilerin yerel halka karşı duyarlılığı en fazla memnun kaldıkları durum olmuştur.

Bildiriler

Kırsal turizmde paydaşları konu alan bildirimlere ilişkin bulgular Tablo 9’da sunulmuştur. Tablo 9 incelendiğinde konu ile ilgili ilk bildirim Çorbacı ve Dönbak (2011) tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Tabloya göre bir bildiri nitel, diğer bildirimlerin tamamı nicel araştırma yöntemi kullanılarak hazırlanmıştır. Bildirimlerin genel olarak kırsal

turizm kapsamında yerel halka ve ziyaretçilere yönelik olarak gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Araştırma bulguları ise yerel halkın kırsal turizm faaliyetlerine olumlu baktığını ve ziyaretçilerin çeşitli nedenlerle kırsal turizm faaliyetlerine katıldığını göstermektedir.

Tablo 9. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Bildiriler

Yazar (yıl)	Yer	Başlık	Yöntem	Sonuç
Çorbacı ve Dönbak (2011)	Adıyaman /Kahta	Sürdürülebilir Alternatifler Kırsal ve Tarımsal Turizme Yerel Halkın Yaklaşımları: Adıyaman/Kahta-Karadut Örneği	Nicel	Yerel halk, kırsal ve tarımsal turizmde karşı olumlu yaklaşım içindedir.
Canoğlu ve Ballı (2012)	Adana /Pozantı	Yerel Halkın Kırsal Turizmde ve Etkilerine Yönelik Algıları	Nicel	Pozantı'da yaşayan yerel halk, turizmin gelişimi konusunda isteklidir.
Şahin (2013)	Kapadokya	Turistlerin Kırsal Turizmde Katılma Nedenleri: Kapadokya'ya Gelen Turistlere Yönelik Bir Araştırma	Nicel	Turistler, en çok yerel yemeklerin tadımı, balon turu, doğa yürüyüşü gibi etkinliklerinden dolayı kırsal turizmde katılmaktadır.
Çetin ve Kahveci (2014)	İzmir /Şirince	Kırsal Turizm Kapsamında Yerli ve Yabancı Turistlerin Gıda Güvenliği Bilinç Düzeylerinin Ölçülmesi (İzmir Şirince Örneği)	Nicel	Yerli turistlerin bitkisel üretim/tüketimde gıda güvenliği bilinç düzeyleri yabancı turistlere göre daha yüksek iken yabancı turistlerin gıda satın alma ve hayvansal üretim/tüketimdeki gıda güvenliği bilinç düzeyleri yerli turistlere göre daha yüksektir.
Aksöz vd., (2015)	Eskişehir/ Sarıcakaya	Kırsal Turizmde Yerel Halk Desteğinin Etki Analizi: Sarıcakaya Örneği	Nicel	Yerel halkın bağlılığı kırsal turizmde verilen desteği anlamlı ve olumlu yönde etkilemektedir.
Akşit Aşık (2016)	Balıkesir	Kırsal Kesimde Yaşayanların Kırsal Turizmin Gelişimine Katılma İsteğinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma	Nicel	Yerel halk kırsal turizmin ekonomik ve sosyal anlamda olumsuzluklarının olduğunu düşünmekte, çevresel anlamda ise kararsız kalmaktadırlar.
Akşit Aşık ve Fettahlıoğlu (2017)	Balıkesir	Kırsal Turizmin Kadının Güçlenmesine Etkisi: Yerel Halkın Bakış Açısını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma	Nicel	Yerel halk, kırsal turizm faaliyetlerinin kadınların eğitim ve ekonomi anlamında güçlenmesine katkısının olacağı görüşündedir.
Beyaz vd., (2017)	Tokat /Pazar	Yerel Halk Tutumlarının Kırsal Turizmde Etkisi: Pazar İlçesi Örneği	Nitel	Yerel halk kırsal turizm potansiyelinin farkındadır ve faaliyetleri desteklemektedir. Kırsal turizm potansiyelinden birçok noktada yeterince yararlanılmadığı vurgulanmaktadır.

Kırsal turizmde paydaşları konu alan bildirilerin sunulduğu yerlere ilişkin bulgular Tablo 10'da sunulmuştur. Tablo 10 incelendiğinde konuya ilişkin bildirilerin dördünün ulusal üçünün uluslararası olmak üzere yedi kongrede, bir bildirinin ise sempozyumda sunulduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 10. Kırsal Turizmde Paydaşları Konu Alan Bildirilerin Sunulduğu Yerler

Kongre	7
Ulusal	4
Uluslararası	3
Sempozyum	1
Toplam	8

Sonuç ve Öneriler

Çalışmada, kırsal turizmde paydaşları konu alan ulusal akademik çalışmaların çeşitli parametreler doğrultusunda bibliyometrik özelliklerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda konuyla ilgili 105 adet

akademik çalışma tespit edilmiştir. Ancak, bu çalışmaların bazılarında erişim kısıtı olması nedeniyle 16 adet çalışma kapsam dışı bırakılmış ve 89 adet çalışma analize tabi tutulmuştur. Bu kapsamda, yayınlanan akademik çalışmalar *yazar, yıl, yer, başlık, çalışma türü, araştırma yöntemi, sonuç, çalışmanın yapıldığı üniversite, birimler ve unvan* olmak üzere dokuz parametre dikkate alınarak incelenmiş ve ilgili çalışmaların bibliyometrik özellikleri ortaya konulmuştur.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda kırsal turizmde paydaşları konu alan ilk akademik çalışmanın 2011 yılında hazırlandığı ve konu ile ilgili en fazla yayın yapılan yılın 2018 yılı olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda, konu ile ilgili yapılan akademik çalışmalarda 2018 yılından sonra nicel olarak bir artışın olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum, özellikle son yıllarda kırsal turizmde aktif olarak yer alan paydaşların görüşlerinin belirlenmesine verilen önemin arttığını göstermektedir. Bunun yanı sıra yayın sayılarındaki artışta, son yıllarda kırsal turizmin popüler bir kavram haline gelmesinin de etkili olduğunu söylemek mümkündür. Bu sonuçlar alanyazındaki diğer çalışmaların sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Bozok vd., (2017), kırsal turizm konusundaki ulusal ve uluslararası akademik çalışmaların özelliklerini genel bir bakış açısıyla ortaya koymayı amaçladıkları bir çalışmada, kırsal turizmle ilgili yayınların ilk yıllarda sayıca az olduğu ve ilgili çalışmalarda son yıllarda bir artışın olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Kırsal turizmde paydaşları konu alan iki adet doktora 13 adet yüksek lisans tezi hazırlanmıştır. Konu ile ilgili lisansüstü tezler çoğunlukla Gazi Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi ve Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi bünyesinde hazırlanmıştır. Kırsal turizmde paydaşları konu alan tezlerin çoğunlukla Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlandığı tespit edilmiştir. Alımanoğlu ve Ayazlar (2017), Gül ve Gül (2018) ve Albayrak ve Tüzünkan (2020) tarafından kırsal turizme yönelik yapılan bibliyometri çalışmalarının sonuçları da bu sonuçlarla benzerlik göstermektedir. İlgili çalışmalarda lisansüstü tezlerin büyük oranda Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada konu ile ilgili lisansüstü tezlerin en fazla Turizm İşletmeciliği/Otelcilik/Eğitimi Anabilim Dalı'nda hazırlandığı tespit edilmiştir. Alanyazında yapılan diğer çalışmaların sonuçları bu sonuçları destekler niteliktedir. Albayrak ve Tüzünkan (2020) tarafından kırsal turizm ve türlerine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizinin ortaya konulduğu bir çalışmada, tezlerin en çok Turizm/Turizm İşletmeciliği/ Turizm ve Otelcilik ve Turizm Eğitimi Anabilim Dalı'nda hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Kırsal turizmde paydaşları konu alan lisansüstü tezlere danışmanlık yapan akademisyenlerin büyük oranda Doç. Dr. unvanına sahip oldukları saptanmıştır. Kırsal turizmde paydaşları konu alan bildiriler ise ulusal ve uluslararası kongre ve sempozyumda sunulmuştur.

Konu ile ilgili yayınlanan akademik çalışmalar en fazla makale türündedir. Yayınlanan akademik çalışmaların çoğunlukla nicel araştırma yöntemi kullanılarak hazırlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Kırsal turizm alanında yapılan diğer bibliyometri çalışmalarının sonuçları da bu sonuçları desteklemektedir. Gül ve Gül (2018) ve Albayrak ve Tüzünkan (2020) tarafından yapılan çalışmalarda tezlerin en fazla nicel araştırma yönteminden faydalanarak hazırlandığı tespit edilmiştir. Akademik çalışmalar genellikle yerel halkın kırsal turizm ile ilgili tutum, bakış açısı ve algılarını belirlemeye yöneliktir. Alımanoğlu ve Ayazlar (2017) tarafından yapılan çalışmada, kırsal turizmde paydaşlara ilişkin hazırlanan lisansüstü tezlerde paydaşlar arasında özellikle yerel halkın kırsal turizme yönelik tutumlarını inceleyen çalışmaların olduğu vurgulanmaktadır. Akademik çalışmalardan elde edilen sonuçlar birbiriyle benzerlik göstermektedir. İlgili çalışmalardan elde edilen bulgulara göre yerel halkın kırsal turizm faaliyetlerine karşı tutumu, bakış açısı ve algısı büyük oranda olumlu yöndedir. Bu durumun nedeni olarak, yerel halkın kırsal turizm

faaliyetlerinde aktif rol oynaması, kırsal turizmin bölgeye sosyal ve kültürel açıdan katkı sağlaması ve bölgenin korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması gösterilebilir. Aynı zamanda yerel halk, kırsal turizmin gelir ve istihdam sağlamasından dolayı ekonomik etkilerini olumlu algılamaktadır. Ancak, yerel halk kırsal turizmin bölgede oluşturabileceği olumsuz sosyo-kültürel, doğal ve çevresel etkilerden dolayı endişe duymaktadır. Ayrıca bazı bölgelerde yerel halkın kırsal turizm konusunda yeterli bilgiye sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Yapılan araştırma sonucunda yerel halktan sonra kırsal turizmde çalışmalara en fazla konu olan diğer bir paydaşın turist ve ziyaretçiler olduğu ortaya konulmuştur. Yapılan bu çalışmalar, kırsal turizmde turist ve ziyaretçilerin kırsal turizme katılma nedenlerinin (itici ve çekici faktörler) belirlenmesi, kırsal turizme ilişkin bilinç düzeylerinin tespit edilmesi, mental iyi oluş hallerinin belirlenmesi, kırsal turizm faaliyetlerinden memnuniyet düzeylerinin ortaya konulmasına yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada konu ile ilgili yalnızca Türkçe dilde yapılan yayınlara yer verilmesi çalışmanın kısıtını oluşturmaktadır. Ayrıca, çalışmaya zaman ve maliyet açısından yalnızca erişilebilen yayınların dahil edilmesi çalışmanın diğer bir kısıtıdır. Bu kapsamda, konuyla ilgili gelecekte yapılacak olan çalışmalara uluslararası literatürdeki çalışmaların da dahil edilmesi önerilebilir. Ayrıca benzer bir çalışma farklı dönemlerde yapılarak yıllar itibariyle karşılaştırma olanağı sunabilir.

Beyan

Makalenin her iki yazarının makale sürecine verdikleri katkı eşittir. Yazarların bildirmesi gereken herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

KAYNAKÇA

- Acar, D., Güldemir, O., & Aksöz, E. O. (2020). Gastronomiye çok disiplinli bakış: Lisansüstü tezlerine yönelik bir değerlendirme. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(21), 535-558.
- Açıkgöz, C. (2019). *Kırsal turizmde kadın girişimcinin yeri ve önemi Muğla örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.
- Akçura, M., & Karadağ, L. (2015). Yerel halkın bakış açısıyla kırsal turizmin uygulanabilirliği: Datça örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(1), 105-110.
- Akış, S. (1999). Sürdürülebilir turizm ve Türkiye. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 36-46.
- Akkaşoğlu, S., Akyol, C., Ulama, Ş., & Zengin, B. (2019). Tarım turizmine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7(2), 1193-1218.
- Akkaşoğlu, S., Tekbalkan, M., Zeybek Yılmaz, E., & Ulama, Ş. (2019). Yerel halkın kırsal turizme bakış açısı: Samsun Kızılırmak deltası örneği. *International Journal of Geography and Geography Education*(40), 295-310.
- Akoğlan Kozak, M., & Bahçe, S. (2012). *Özel ilgi turizmi* (2. Baskı). Eskişehir: Detay Yayıncılık.
- Aksöz, E. O., Atilla, O., Aydın, S., Bingöl, S., & Çiftçi, F. (2015). Kırsal turizmde yerel halk desteğinin etki analizi: Sarıcakaya örneği. *3. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi*.

- Aksöz, E. O., & Yücel, E. (2020). Engelli turizmi alanındaki lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-17.
- Akşit Aşık, N. (2016). Kırsal kesimde yaşayanların kırsal turizmin gelişimine katılma isteğinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. *3rd International Congress on Social Sciences, China to Adriatic*. Antalya.
- Akşit Aşık, N., & Fettahlıoğlu, H. S. (2017). Kırsal turizmin kadının güçlenmesine etkisi: Yerel halkın bakış açısını belirlemeye yönelik bir araştırma. *Kaoru Ishikawa International Congress on Business Administration and Economy-I*. Ankara.
- Akyurt Kurnaz, H., & İşlek, E. (2018). Profesyonel Turist Rehberlerinin Marmaris kırsal turizm potansiyeli hakkında görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 8(1), 46-49.
- Akyürek, S., Özdemir, Ö., & Çeken, H. (2018). Gümüşhane ilinin kırsal turizm potansiyeli ve yerel halkın kırsal turizm hakkındaki görüşleri (Zigana Köyü Örneği). *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 2(2), 10-19.
- Al, U., Soydal, İ., & Yalçın, H. (2010). Bibliyometrik özellikleri açısından bilig'in değerlendirmesi. *Bilig*(55), 1-20.
- Albayrak, A., & Tüzüncan, D. (2020). Kırsal turizm ve türlerine yönelik hazırlanan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Turkish Studies - Social Sciences*, 15(1), 845-859.
- Aldırmaz Akkaya, F. (2018). *Türkiye'de kadın kooperatiflerinin sürdürülebilir kırsal turizmdeki önemi ve finansal performanslarının analizi* (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Alımanoğlu, Ç., & Ayazlar, G. (2017). Türkiye'de kırsal turizm konulu lisansüstü tez çalışmaları üzerine bibliyometrik bir inceleme (2003-2016). *Uluslararası Kırsal Turizm ve Kalkınma Dergisi*, 1(1), 6-12.
- Altaş, A. (2017). Türkçe'ye tercüme edilen gastronomi kitaplarının bibliyometrik analizi. *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 103-117.
- Altürk, A. (2018). *Türkiye turizm litaretürünün durumu: Uluslararası dergi makalelerinin bibliyometrik analizi*. (Yüksek Lisans Tezi). Batman: Batman Üniversitesi.
- Arıkan Saltık, I. (2020). Turist rehberliği konulu ulusal lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili (1989-2018). *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(1), 45-69.
- Arpacı, Ö., & Aylan, S. (2016). Ön lisans öğrencilerinin kırsal turizm algıları üzerine bir araştırma: Karaman ili örneği. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*(13), 229-252.
- Arslan Ayazlar, R., & Kılıçalp, M. (2018). Kırsal turizmde işletmelerin rolü: Cumalıkızık örneği. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1), 415-430.
- Arslan Muhacir, E. S., & Özdemir, M. (2017). Kırsal turizmin fiziksel sosyal ve kültürel etkileri konusunda halkın görüşleri: Artvin örneği. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 19(1), 11-18.
- Arslan, E. S., Boston, Ç., & Gül, A. (2019). Yerel halk ve ziyaretçilerin ısparta islanköy'de kırsal turizme ilişkin talep ve eğilimlerinin belirlenmesi. *Eurasian Education & Literature Journal*, 160-171.

- Artun, C. (2015). Fethiye’de kırsal turizm ve sorunları hakkında STK’lar ve yerel yönetimin görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(1), 69-76.
- Aslan, E. (2017). *Kırsal turizmde yenilik ve kırsal turizm işletmecilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerinin çeşitli değişkenler (katılımcılara ve işletmelere ilişkin) açısından incelenmesi: Kocaeli/Kartepe örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi, Kırklareli.
- Aslan, E., & Sü Eröz, S. (2018). Kırsal turizmde yenilik ve kırsal turizm işletmecilerinin bireysel yenilikçilik düzeylerinin çeşitli değişkenler (katılımcılara ve işletmelere ilişkin) açısından incelenmesi: Kocaeli/Kartepe örneği. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 537-562.
- Aslan, G. (2018). *Kırsal turizmde girişimcilik: Isparta ili örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Ata, A. (2018). *Maden Deresi'ndeki yerel halkın kırsal turizme olan tutumunu belirlemeye yönelik bir araştırma*. (Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi, Düzce.
- Ayaz, N. (2012). *Kırsal turizm ve padaşları: belediye başkanlarının tutumlarına yönelik bir araştırma* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ayaz, N. (2015). Kırsal turizm geliştirme sürecinde belediye başkanlarının görüşleri üzerine bir araştırma. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1, 1-26.
- Ayaz, N., & Parlak, A. (2019). Kırsal alanlarda yaşayan yerel halkın kişilik tipleri ve turizm algısı. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(3), 480-494.
- Ayaz, N., & Türkmen, B. M. (2018). Yöresel yiyecekleri konu alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 2(1), 22-38.
- Ayaz, N., Yeşiltaş, M., & Türkmen, F. (2012). Turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizme bakış açıları ve algıları üzerine bir araştırma. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22), 103-112.
- Ayazlar, R. (2017). Kırsal turizmde yerel halkın tutumu. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16(1), 53-69.
- Aydın, E., & Selvi, M. S. (2012). Kırsal turizmde yerel sivil toplum kuruluşlarının rolü: Düzce ili örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 145-155.
- Aydın, B. (2017). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezinde (Yöktez) yiyecek içecek işletmeciliği alanında kayıtlı bulunan tezlerin bibliyometrik analizi. *Disiplinlerarası Akademik Turizm Dergisi*, 2(1), 23-38.
- Aydın, B., & Aksöz, E. O. (2019). Destinasyon alanında yayınlanmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7(1), 615-636.
- Aydın, E., & Selvi, M. S. (2012). Kırsal turizm tanıtımında yerel paydaşların rolü: Arhavi örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 133-144.
- Bastidas-Manzano, A.-B., Sánchez-Fernández, J., & Casado-Aranda, L.-A. (2021). The Past, Present, and Future of Smart Tourism Destinations: A Bibliometric Analysis. *Journal of Hospitality and Tourism Research*, 45(3), 529-552.

- Batmas, H. K., Ulusoy Yıldırım, H., & Köroğlu, Ö. (2020). Yerel halkın kırsal turizme ilişkin tutumlarının incelenmesi: Balıkesir örneği. *Journal of Recreation and Tourism Research*, 7(2), 190-208.
- Bayat, G. (2018). Ağrı Dağı'nın kırsal turizm potansiyeli ve Iğdır Halkı'nın Ağrı Dağı ile ilgili algıları. *TURAN-SAM*, 10(39), 40-48.
- Bayat, G. (2020). Öğretmenlerin kırsal turizm algısı: Iğdır örneği. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(21), 493-512.
- Baykal, F., & Ataberk, E. (2020). Kozbeyli'de (Foça/İzmir) kırsal turizmin geliştirilmesi hakkında yerel halkın görüşleri. *Ege Coğrafya Dergisi*, 29(1), 1-17.
- Baysal, K., & Yıldırım Saçılık, M. (2018). Kırsal turizm ve kalkınma etkileşiminde bodrum yerel halkının turizm algısının belirlenmesi. *Journal of Social And Humanities Sciences Research*, 5(25), 2428-2440.
- Baytok, A., Boyraz, M., & Pelit, E. (2019). Turizm işletmeciliği alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin değerlendirilmesi: Afyon Kocatepe Üniversitesi örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 287-305.
- Beyaz, R., Yıldırım Sağlmacı, Y., & Kaldık, B. (2017). Yerel halk tutumlarının kırsal turizme etkisi: Pazar ilçesi örneği. *Uluslararası Politik, Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Kongresi*. Ankara.
- Bingöl, S. (2016). Kırsal turizmde ziyaretçi motivasyonlarının belirlenmesi: Gevaş örneği (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Bingöl, S., & Çakır, P. (2020). Van Gölü Kıyılarını Ziyaret Eden Kırsal Turistlerin Özellikleri. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 4(1), 106-120.
- Bollukcu, P., & Cesur, A. (2020). Kırsal Turizmde Yerel Halk Bileşeni: Ankara-Ayaş Örneği'nde Bir Tutum Belirleme Çalışması. *Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Tarım Bilimleri Dergisi*, 30(3), 563-575.
- Borgman, C. L., & Furner, J. (2002). Scholarly Communication and Bibliometrics. *Annual Review of Information Science and Technology*, 36(1), 2-72.
- Boyraz, M., & Sandıkçı, M. (2018). Gastronomi bildirimlerinin değerlendirilmesi: Turizm kongreleri örneği 2013-2017. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(4), 873-889.
- Boz, M., & Yıldırım Saçılık, B. (2018). Kırsal turizm gelişiminde turist tipolojisinin seyahat alışkanlıkları açısından belirlenmesi: Çeşitli turist grupları üzerine karşılaştırmalı bir araştırma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 8(1), 60-74.
- Bozok, D., Kılıç, A., & Cevizkaya, G. (2014). Butik ürünlerin kırsal turizmin gelişimine etkileri konusunda yerel halkın algılarının belirlenmesi: Gönen örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2), 67-75.
- Bozok, D., Kılıç, S., & Özdemir, S. (2017). Turizm literatüründe kırsal turizmin bibliyometrik analizi. *Journal of Human Sciences*, 14(1), 187-202.
- Broadus, R. (1987). Toward a Definition of "Bibliometrics". *Scientometrics*, 12(5-6), 373-379.

- Büyükşalvarcı, A., & Keleş, H. (2019). Turizm alanında yazılan lisansüstü tezlerin bibliyometrik açıdan incelenmesi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 7(4), 2758-2773.
- Canik, S., & Güneren Özdemir, E. (2019). Sağlık turizmini konu alan lisansüstü tezlerin bibliyometrik değerlendirmesi (1988-2017). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(2), 125-134.
- Canoğlu, M., & Ballı, E. (2012). Yerel halkın kırsal turizme ve etkilerine yönelik algıları. 2. *Ulusal Kırsal Turizm Sempozyumu*. Aksaray.
- Cengiz, G., & Akkuş, Ç. (2012). Kırsal turizm kapsamında yöre halkının kalkındırılması: Erzurum örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(22), 61-74.
- Cihangir, E., Demirhan, Ö., & Şeremet, M. (2020). Kırsal turizm potansiyelinin ortaya çıkarılmasında kırsalda kadının durumuna bir bakış: Van otlı peyniri üretimi örneği. *International Journal of Geography and Geography Education*(42), 199-222.
- Çalışkan, G., Tanrıseven, C., & Mısırlı, İ. (2021). Ilgaz Dağı Milli Parkı'nda yer alan köylerin kırsal turizm algısı. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 313-332.
- Çapar, G., Toksöz, D., & Dönmez, B. (2018). Turizm rehberliği alanında yapılan akademik çalışmaların incelenmesi. *Turist Rehberliği Dergisi*, 1(2), 57-73.
- Çeken, H., Uçar, M., & Dalgın, T. (2012). Kırsal Turizmin Gelişimi Konusunda Yerel Halkın Algıları: Fethiye yöresi örneği. *Turizm ve Araştırma Dergisi*, 1(1), 4-28.
- Çelik, A., & Üzümcü, T. P. (2018). Yerel halkın kırsal rekreasyon ve turizm faaliyetlerine olan yaklaşımları: Misi Köyü örneği. *Uluslararası Turizm, İşletme, Ekonomi Dergisi*, 2(1), 46-56.
- Çetin, F. (2019). *Kırsal turizm pazarlamasında sivil girişimler: Kuyucak lavanta kokulu köy kadın girişimcilik kooperatifi* (Yüksek Lisans Tezi). Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta.
- Çetin, S. A., & Kahveci, H. (2014). Kırsal turizm kapsamında yerli ve yabancı turistlerin gıda güvenliği bilinç düzeylerinin ölçülmesi (İzmir Şirince Örneği). 3. *Ulusal Kırsal Turizm Sempozyumu*.
- Çetinsöz, B. C., & Altuntaş, B. (2019). Ön lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizm algılamalarına yönelik nitel bir araştırma. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 3(4), 765-775.
- Çiçek, D., & Kozak, N. (2012). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*'nde Yayımlanan Hakem Denetimli Makalelerin Bibliyometrik Profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 26(4), 734-756.
- Çolakoğlu, Ü., Altun, H. E., & Kıykaç, B. (2019). Türkiye'deki medikal turizm tezlerinin bibliyometrik profili (2008-2018). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 30(2), 135-143.
- Çorbacı, K., & Dönbak, E. R. (2011). Sürdürülebilir alternatifler kırsal ve tarımsal turizme yerel halkın yaklaşımları: Adıyaman/Kahta-Karadut Örneği. 12. *Ulusal Turizm Kongresi*. Düzce.
- Çuhadar, M., & Ünal, İ. (2017). Ön lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizm algıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(2), 1-16.

- Dalyan, Ö. (2018). *Darende yerel halkının kırsal turizme yönelik algı ve düşünceleri* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Della Corte, V., Del Gaudio, G., Sepe, F., & Sciarelli, F. (2019). Sustainable Tourism in the Open Innovation Realm: A Bibliometric Analysis. *Sustainability*, 11, 1-18.
- Demir, E. (2020). *Gastronomi alanında yayımlanan makalelerin bibliyometrik analizi* (Yüksek Lisans Tezi). İskenderun Teknik Üniversitesi, İskenderun.
- Denk, E., & Mil, B. (2016). Erzurum oltu ilçesinin kırsal turizm potansiyeli ve yerel halkın turizm algılamaları. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 6(2), 7-15.
- Doğan, N. (2018). *Kırsal Turizmde Gastronomik Unsurların Kullanılması Kapadokya'da Bir Çalışma* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- European Commission [EC] (1999). *Towards Quality Rural Tourism, Enterprise*.
- Emiroğlu, B. D. (2013). *Kazdağı Yöresinde yaşayan yerel halkın kırsal turizme bakışının değerlendirilmesi: Adatepe ve Mehmetalan köyleri örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Ercan, F. (2020). Türkiye'deki Gastronomi Turizmi Konulu Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 8(2), 1058-1075.
- Eren, R., & Aypek, N. (2012). Kırsal Turizm Bölgesinde Yerel Halkın Turizmin Gelişimine Karşı Tutumları: Cumalıkızık Köyü Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 43-47.
- Erkol Bayram, G., Bayram, A. T., & Karaçar, E. (2017). Sürdürülebilir Turizm: Bibliyometrik Analiz. *1st International Sustainable Tourism Congress*. Kastamonu.
- Erol, İ. (2020). *Doğu Akdeniz Bölgesi'ndeki kırsal turizm alanlarının gastronomik haritası* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Ertuna, B., Güney, S., Güven, Ö., & Aydemir, N. (2012). Yerel Halkın Kırsal Turizm Gelişimine Katılma İsteğini Etkileyen Unsurlar: Kastamonu Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2(2), 59-66.
- Fidan, F., & Nam, D. (2012). Kırsal Turizmde Yeni Dinamikler: Kadın Girişimciler-Taraklı Örneği. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 51-57.
- Garrigos-Simon, F. J., Narangajavana-Kaosiri, Y., & Lengua-Lengua, I. (2018). Tourism and Sustainability: A Bibliometric and Visualization Analysis. *Sustainability*, 10, 1-23.
- Güçlü Nergiz, H. (2014). Türkiye'de Lisansüstü Turizm Tezlerinin Bibliyometrik Profili (1990-2013). *VII. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi*. Aydın.
- Güdü Demirbulat, Ö., & Tetik Dinç, N. (2017). Sürdürülebilir turizm konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik profili. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14(2), 20-30.
- Gül, M. (2016). *Kahramanmaraş ilinde yaşayan yerel halkın kırsal turizme bakışının değerlendirilmesi: Ekinözü içmeleri ve ılıca kaplıcaları örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

- Gül, M., & Gül, K. (2018). Kırsal Kalkınma ve Kırsal Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Profili. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 8(2), 56-62.
- Güney, D., & Göller, V. (2016). Kırsal Turizm Konusunda Yerel Halkın Yaklaşımının Belirlenmesi: Misi Köyü Örneği. *Turizm Akademik Dergisi*, 3(2), 25-36.
- Güney, D., Göller, V., & Çeken, H. (2017). Turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizm algıları. *Turizm Akademik Dergisi*, 4(2), 19-27.
- Güven, A., & Dülger, B. (2016). Kırsal turizmin yerel kalkınmadaki rolü ve yerel yönetimlerle olan ilişkisi. *Journal of International Management, Educational and Economics Perspectives*, 4(2), 58-66.
- Hall, C. (2011). Publish and Perish? Bibliometric Analysis, Journal Ranking and the Assessment of Research Quality in Tourism. *Tourism Management*, 32(1), 16-27.
- Hanedar, C., Ünal, T., & Kızılaslan, N. (2015). GOÜ ziraat fakültesi öğrencilerinin bakış açısıyla kırsal turizm. *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 32(2), 86-99.
- Hatipoğlu, A., Zengin, B., Batman, O., & Şengül, S. (2013). Yöresel Yemeklerin, Kırsal Turizm İşletmeleri Mönülerinde Kullanım Düzeyleri: Gelveri Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(1), 6-11.
- İnce, M., Gül, H., & Bozyiğit, H. (2017). Türkiye'de Turizm Pazarlaması Konusunda Yazılan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi Yöntemiyle İncelenmesi: 1990-2016. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(5), 113-130.
- Işık, C., Günlü Küçükaltan, E., Kaygalak Çelebi, S., Çalkın, Ö., Enser, İ., & Çelik, A. (2019). Tourism and Entrepreneurship: A Literature Review. *Journal of Ekonomi*, 1, 1-27.
- Karagöz, D., & Kozak, N. (2014). Anatolia Turizm Araştırmaları Dergisi'nin Bibliyometrik Analizi: Araştırma Konuları ve Kurumlar Arası İş Birliğinin Sosyal Ağ Analizi ile İncelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği*, 28(1), 47-61.
- Katlav, E. Ö., & Küçükaltan, D. (2019). Kırsal turizmin gelişimine yönelik yerel halkın yaklaşımı: Avanos Göynük köyü üzerine bir araştırma. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 3(4), 739-752.
- Kaygalak Çelebi, S., & Kırklar Can, B. (2019). Turizm rehberliği alanında yapılan makalelerin bibliyometrik analizi. *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 3(2), 13-223.
- Kızıloğlu, R., Kızıloğlu, S., & Patan, T. (2015). Güvende Yayla şenliğine katılan ziyaretçilerin kırsal turizm bilinç düzeyinin belirlenmesi. *Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 33-41.
- Kızıloğlu, S., & Karakaya, E. (2019). Bingöl ilinin kırsal turizm potansiyelinin belirlenmesi ve bingöl ili sakinlerinin kırsal turizm algılamaları. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 21(2), 257-266.
- Koç, M. (2004). Uludağ Üniversitesi'nde Din Psikolojisi İle İlgili Yapılan Tezler (1980-2002) Üzerine Bir Araştırma. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 6(9), 43-66.
- Koday, S., & Akbaş, F. (2020). Kırsal Turizmin Gelişimi ile İlgili Olarak Yerel Halkın Algıları: Urla (İzmir) Örneği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(2), 689-703.

- Kozak, N. (2001). Türkiye'de Turizm Pazarlaması Literatürünün Gelişim Süreci: 1972-1998 Yılları Arasında Hazırlanmış Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Biyo-Bibliyografik Bir İnceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 12(1), 26-33.
- León-Gómez, A., Ruiz-Palomo, D., Fernández-Gámez, M. A., & García-Revilla, M. (2021). Sustainable Tourism Development and Economic Growth: Bibliometric Review and Analysis. *Sustainability*, 13, 1-19.
- Li, L. (2008). A review of Entrepreneurship Research Published in the Hospitality and Tourism Management Journals. *Tourism Management*, 29, 1013-1022.
- Merkez, M. (2019). *Yerel Halkın ve Çiftçilerin Kırsal Turizm Üzerine Algularının İncelenmesi: İzmir-Karaburun, Mordoğan Örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta.
- Mil, B., Albayrak, A., & Toker, M. E. (2015). Çatalca Bölgesinin Kırsal Turizm Potansiyeli ve Bölge Halkının Kırsal Turizme İlişkin Görüşleri. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(1), 61-68.
- Nebioğlu, O. (2019). Turizm ve Yiyecek Tüketimi: Uluslararası Alanyazın Üzerine Bibliyometrik bir Analiz. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 16(1), 71-88.
- Oğuzbalaban, G. (2019). Termal Turizm Konulu Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(4), 1012-1027.
- Okumus, B., Koseoğlu, M. A., & Ma, F. (2018). Food and Gastronomy Research in Tourism and Hospitality: A Bibliometric Analysis. *International Journal of Hospitality Management*, 73, 64-74.
- Olçay, A., Karaçil, G., & Sürme, M. (2018). Helal Turizm Alanının Bibliyometrik Profili. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 389-408.
- Ongun, U., Çiçek, U., & Çuhadar, U. (2017). Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde Öğrenim Gören Turizm Öğrencilerinin Kırsal Turizm Faaliyetlerine Katılımını Etkileyen Kısıtlayıcılar. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(2), 144-156.
- Ongun, U., Gövdere, B., & Çelik, T. (2016). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizme Bakış Açılarının Değerlendirilmesine Yönelik Nitel Bir Araştırma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(17), 406-423.
- Ongun, U., Gövdere, B., & Kösekahyaoglu, L. (2018). Kırsal Turizm Kapsamında Yerel Halkın Beklentileri: Isparta Kuyucak Lavanta Vadisi Örneği. *Turizm ve Araştırma Dergisi*, 7(2), 43-58.
- Örnek, N., & Karamustafa, K. (2020). Turist Rehberliği Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analiz ile Değerlendirilmesi (1989-2019). *Turist Rehberliği Dergisi*, 3(2), 115-138.
- Özdemir Yılmaz, G., & Ateşsaçar, D. (2016). Kırsal Turizmde Yerel Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Balıkesir İli Örneği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(43), 2083-2091.
- Özel, Ç. H., & Kozak, N. (2012). Turizm Pazarlaması Alanının Bibliyometrik Profili (2000-2010) ve Bir Atıf Analizi Çalışması. *Türk Kütüphaneciliği*, 26(4), 715-733.
- Özgöller, G. (2019). *Kırsal turizm kapsamında arap turistleri Trabzon'u ziyarete yönelten itici ve çekici faktörlerin ve tatmin düzeylerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi): Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.

- Özgüneş, R. E., Bozok, D., Avcıkurt, C., & Güleç, E. (2019). Kırsal Turizme Katılan Bireylerin Mental İyi Oluş Halinin Sosyo Demografik Veriler Açısından İncelenmesi. *Turizm Akademik Dergisi*, 6(1), 161-174.
- Özgürel, G., Değişgel, S., & Sü Eröz, S. (2015). Tunceli İli Kırsal Turizm Potansiyeli ve Yerel Halkın Turizme Yönelik Bakışları. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(2), 64-76.
- Öztürk, Y., & Ayaz, N. (2014). Kırsal Turizm Geliştirme Sürecinde Belediyeler Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2), 58-66.
- Pritchard, A. (1969). Citation Characteristics of Astronomical Literature. *Journal of Documentation*, 25(4), 344-349.
- Ribeiro-Martins, C., & Silveira-Martins, E. (2017). Gastronomic Tourism: A Bibliometric Research in International and National Scientific Databases. *9th World Conference for Graduate Research in Tourism, Hospitality and Leisure*. Spain.
- Sert, A. N. (2013). *Kırsal turizm bölgelerinde festivallerin yerel halk üzerindeki sosyal etkileri: Beypazarı festivaline yönelik bir araştırma* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Sezen, B., & Boz, İ. (2021). Ziyaretçilerin Kırsal Turizm Faaliyetlerinden Memnuniyet Düzeyi: Cumalıkızık Köyü Örneği. *Black Sea Journal of Public and Social Science*, 4(1), 24-33.
- Sezer, B., Küçükaltan, D., & Çakır, A. (2013). Edirne-Çamlıca Beldesi'nde Kırsal Turizm ve Turizm Algısı. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2), 46-54.
- Solmaz, S. A., & Uyar Oğuz, H. (2020). Kırsal Alanlarda Yaşayan Yerel Halkın Kırsal Turizme Bakışının Belirlenmesi: İznik ve Orhangazi Kırsal Yerleşimlerine Yönelik Ampirik Bir Araştırma. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 294-313.
- Solvoll, S., Alsos, G. A., & Bulanova, O. (2015). Tourism Entrepreneurship–Review and Future Directions. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, 15(1), 120-137.
- Soykan, F. (1999). Doğal Çevre ve Kırsal Kültürle Bütünleşen Bir Turizm Türü: Kırsal Turizm. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 65-75.
- Sökmen, C., & Özkanlı, O. (2018). Gastronomi turizmi alanyazının gelişimi: Journal of Tourism and Gastronomy Studies dergisinde yayımlanan makaleler üzerine bir inceleme. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(2), 99-127.
- Sünnetçioğlu, A., Yalçınkaya, P., Olcay, M., & Mercan, O. Ş. (2017). Turizm Alanında Yazılmış Olan Gastronomiye İlişkin Tezlerin Bibliyometrik Profili. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5(2), 345-354.
- Şahin, E., Akdağ, G., Çakıcı, C., & Onur, N. (2018). Gastronomi ve Mutfak Sanatları Anabilim Dallarında Yayımlanan Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2(Ek.1), 30-41.
- Şahin, S. (2013). Turistlerin Kırsal Turizme Katılma Nedenleri: Kapadokya'ya Gelen Turistlere Yönelik Bir Araştırma. *14. Ulusal Turizm Kongresi*. Kayseri.
- Şahin, S., & Acun, A. (2015). Turist Rehberliği Alanının Bibliyometrik Profili (Ulusal Turizm Kongreleri Bildirileri). *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(34), 213-234.

- Tayfun, A., Küçükergin, F. G., Aysen, E., Eren, A., & Özekici, Y. K. (2016). Turizm Alanında Yazılan Lisansüstü Tezlere Yönelik Bibliyometrik Bir Analiz. *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*(1), 50-69.
- Tayfun, A., Ülker, M., Gökçe, Y., Tengilimoğlu, E., Sürücü, Ç., & Durmaz, M. (2018). Turizm Alanında Yiyecek ve İçecek ile İlgili Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(2), 523-547.
- Temizkan, S. P., Çiçek, D., & Özdemir, C. (2015). Sağlık Turizmi Konusunda Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Profili. *International Journal of Human Sciences*, 12(2), 394-415.
- Toptaş, A. (2018). Kırsal Turizme Yatırım Yapmak Girişimciler İçin Cesaret Verici Mi veya Cesaret Kırıcı Mı? Yeşilyurt Köyü Yatırımcılarının Bakış Açısı. *Social Sciences Studies Journal*, 4(26), 5642-5650.
- Torun, E. (2013). Kırsal Turizmin Bölge İnsanına Katkıları. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(24), 31-37.
- Uçar, M., Çeken, H., & Ökten, Ş. (2017). *Kırsal Turizm ve Kırsal Kalkınma* (2 Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Ulucan, E., & Kızılırmak, İ. (2020). Kırsal Turizmde Sivil Toplum Kuruluşlarının Yeri ve Önemi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 729-745.
- Umut, A., & Coştur, R. (2007). Türk Psikoloji Dergisi'nin Bibliyometrik Profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 21(2), 142-163.
- Uslu, A., Sancar, M. F., Akay, B., & Kutukız, D. (2015). Siirt İli Kırsal Turizm Potansiyeli ve Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizm Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*(49), 350-365.
- Uslu, Ö. S., & Kaya, A. R. (2015). Kırsal Turizm Alanında Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK) Destekleri: Kahramanmaraş Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5(2), 17-24.
- Uygun, E., Levent, S., & Özkul, E. (2019). Lisans düzeyinde turizm eğitimi veren üniversitelerin ders programlarının kırsal turizm açısından incelenmesi. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 3(4), 498-516.
- Uzundumlu, A. S., & Kurtoğlu, S. (2020). Erzurum'da Yaşayan Bireylerin Tatil Gitme ve Kırsal Turizme Bakışı Üzerine Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(109), 242-257.
- Ulakbim. (2021). *Bibliyometrik Analiz Sıkça Sorulan Sorular*. Tübitak Ulakbim Cahit Arf Bilgi Merkezi: <https://cabim.ulakbim.gov.tr/bibliyometrik-analiz/bibliyometrik-analiz-sikca-sorulan-sorular/> (Erişim Tarihi: 13.08.2021).
- Ünal, Ç., & Yücel, B. (2018). Kırsal turizmin geliştirilmesi ve yönetilmesinde yerel halkın algı ve tutumları. Ödemiş/Birgi örneği. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 23(39), 113-130.
- Ünal, İ. (2014). *Isparta İli Sütçüler İlçesi Turizm Potansiyelinin Kırsal Kalkınma Açısından Değerlendirilmesi ve Yerel Halkın Rolü* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ünüvar, Ş., & Kara, G. (2019). Yerli Halkın Kırsal Turizm Faaliyetlerinin Doğal ve Sosyo-Kültürel Çevre Üzerindeki Etkilerine Yönelik Algıları: Beyşehir Örneği. *20. Ulusal Turizm Kongresi*. Eskişehir.

- Yağmur, Y., Ehtiyar, R., & Aksu, A. (2020). Evaluation of Halal Tourism in Terms of Bibliometric Characteristics. *Journal of Islamic Marketing*, 11(6), 1601-1617.
- Yeksan, Ö., & Akbaba, A. (2019). Sürdürülebilir Turizm Makalelerinin Bibliyometrik Analizi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 220-231.
- Yıldırım, H. T. (2013). Kırsal Turizm Konusunda Yöresel Düşünceler ve Geliştirilmesi Olanakları: Çağlayan Köyü Örneği. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2), 62-67.
- Yılmaz, G. (2016). Restoranlarda Bahşiş İle İlgili Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, 14(2), 65-79.
- Yılmaz, İ., Karakuş, Y., Çamlıca, K., & Toprak, L. S. (2017). Turizm Alanındaki Bibliyometrik Çalışmalar: Türkiye Örneği. *TURAN: Stratejik Araştırmalar Merkez*, 9(36), 83-88.
- Zan, B. (2012). *Türkiye'de bilim dallarında karşılaştırmalı bibliyometrik analiz çalışması* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Zencir, E., & Kozak, N. (2012). Sosyal bilimler enstitü dergilerinde yayımlanan turizm makalelerinin bibliyometrik profili (2000-2010). *VI. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi*. Antalya.
- Zengin, B., & Atasoy, B. (2020). Turizm Rehberliği Alanındaki Lisansüstü Tezlerin Bibliyometrik Çerçevesi. *Alanya Akademik Bakış Dergisi*, 4(3), 975-992.

Bibliometric Analysis of Academic Studies on Stakeholders in Rural Tourism

Eda ÇOBAN

Afyon Kocatepe University, Institute of Social Science, Afyonkarahisar /Turkey

Emre Ozan AKSÖZ

Anadolu University, Faculty of Tourism, Eskişehir /Turkey

Seda ÇOBAN

Anadolu University, Institute of Social Science, Eskişehir /Turkey

Extensive Summary

Objective and Problem

It is possible to say that stakeholders have an important role in the protection of rural areas, ensuring their sustainability and contributing to their economic, social and cultural development. The number of academic studies conducted to determine the attitudes and perceptions of local people towards rural tourism has been increasing in recent year. Academic studies on rural tourism activities of all other stakeholders as well as local people continue. In this context, it is an important research problem to reveal the bibliometric profiles of the studies for the stakeholders such as tourists, entrepreneurs and non-governmental organizations, especially the local people in rural tourism.

This study was conducted to reveal the bibliometric features of national academic studies on stakeholders in rural tourism according to various parameters. In the literature, it is seen that there are studies that reveal the bibliometric features of academic publications in the field of rural tourism (Alimanoglu and Ayazlar, 2017; Bozok et al, 2017; Gul and Gul, 2018; Albayrak and Tuzunkan, 2020). However, no study has yet been brought to the literature to review the bibliometric features of academic studies on stakeholders in rural tourism. This study is important in terms of filling the gap in the field and contributing to the literature.

Method

It was aimed in this study to reveal the bibliometric features of national academic studies on stakeholders in rural tourism according to various parameters. For this purpose, academic studies published until 04.08.2021 in a total of ten years were included in the study, considering that the study's coverage of at least the last ten years would help to better interpret the results and to look at the subject from a broader perspective. In this context, the databases of the Higher Education Council National Thesis Center (YOKTEZ), Google Scholar, DergiPark, Academia.edu and Researchgate were screened. In the screening, the keywords of “rural tourism”, “stakeholders in rural tourism”, “rural tourism and local people”, “rural tourism and travel agencies”, “rural tourism and hotels”, “rural tourism and local government”, “rural tourism and civil society organizations” were used. The condition of including the relevant keywords in the titles of the studies was taken into consideration in the screening and 105 academic studies meeting this criterion were detected. On the other hand, 16 academic studies were not included in the study due to limited publication. *Author, year, place, title, type of study, study method, result, university where the study was conducted, units and title* parameters were taken into account in revealing the bibliometric analysis of the articles, papers and theses. In the determination of the parameters, bibliometric studies on the subject (Kozak, 2001; Güçlü Nergiz, 2014;

Sunnetcioglu et al., 2017; Alturk, 2018; Akkasoglu et al., 2019) were used by scanning the literature. In this context, the studies that are the subject of the research were analyzed in line with these parameters.

Conclusion

As a result of the study, it was determined that the first academic study on the stakeholders in rural tourism was dated 2011 and the year with the most publications on the subject was 2018. In addition, a quantitative increase in academic studies on the subject after 2018 was noted. This situation shows that the importance given to determining the opinions of the stakeholders who are actively involved in rural tourism has increased especially in recent years. In addition, it is possible to say that rural tourism has become a popular concept in recent years, which has also contributed to the increase in the number of publications. These results are similar to the results of other studies in the literature.

Two doctorate and 13 master's theses on stakeholders in rural tourism have been published. Master's theses on the subject were mostly published by lecturers in Gazi University, Anadolu University and Isparta University of Applied Sciences. In addition, it was determined that the theses about the stakeholders in rural tourism are mostly published by the Institute of Social Sciences. According to the study, the postgraduate theses on the subject were mostly published by Tourism Management / Hotel Management Department. In addition, the majority of academicians advising postgraduate theses on stakeholders in rural tourism were found to have the title of Assoc. Dr. Papers about stakeholders in rural tourism were found to be presented to national and international congresses and symposiums.

Published academic studies on the subject are mostly of article type. Published academic studies have mostly been prepared using the quantitative research method. The results of other bibliometric studies in rural tourism also support these results. In the studies conducted by Gul and Gul (2018) and Albayrak and Tuzunkan (2020), it was determined that the theses were prepared by making use of the quantitative research method the most. Academic studies are mostly aimed at determining the attitudes, perspectives and perceptions of local people about rural tourism. The results of the academic studies are similar to each other. According to the findings of the studies, the attitudes, perspectives and perceptions of the local people towards rural tourism activities are largely positive. In addition, local people perceive the economic effects of rural tourism positively due to income and employment. However, local people are concerned about the negative local socio-cultural, natural and environmental effects of rural tourism. In addition, it is seen that local people in some regions do not have enough knowledge about rural tourism. As a result of the study, it was found that tourists and visitors are another stakeholder who is the most subject to studies in rural tourism after local people. Mentioned studies were carried out to determine the reasons of tourists and visitors to participate in rural tourism (repellent and attractive factors), their level of awareness about rural tourism, their mental well-being and to reveal their satisfaction levels from rural tourism activities.

The limitation of the study is that only publications in Turkish are included in the study. In addition, the inclusion of only accessible publications in terms of time and cost is another limitation of the study. In this context, it may be suggested to include studies in the international literature in future studies on the subject. In addition, a similar study can be carried out in different periods, and it can offer the opportunity to compare by years.